

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto.....\$8.00
Za pol leta.....\$3.00
Za New York celo leto.....\$7.00
Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 110. — ŠTEV. 110.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 11, 1921. — SREDA, 11. MAJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

TRGOVSKI POLOŽAJ V EVROPI JAKO SLAB

V ANGLIJI IN ITALIJI SE JE POLOŽAJ IZBOLJŠAL, A DRUGOD TRAJA DEPRESIJA ŠE NAPREJ. — TAKO IZJAVLJA OPAZOVALEC.

Washington, D. C., 9. maja. — Soglasno z mesečnim poročilom urada za domačo in inozemsko trgovino je bilo tokom meseca aprila opaziti v Angliji in v Italiji izboljšanje položaja z ozirom na trgovino, kajti v teh dveh deželah se je nekoliko zmanjšala splošna depresija, katero je opaziti splošno po Evropi.

V drugih evropskih deželah in tudi v Južni Ameriki, z izjemo Peru, pa prevladuje še vedno splošna industrijska stagnacija. Na drugi strani pa je bilo na Daljnem vzhodu opaziti precejšnjo finančno in trgovsko delavnost.

Z izjemo zmene, ki je nastala v industrijskem življenju Anglije in Italije, velike stavke premogarniškega dela, je položaj bolj upoln kot je bil v preteklem času. Tudi finančni položaj se izboljšuje in cene živin se prične padati.

O nikakoli izboljšanje se ne poroča iz Francije in v Nemčiji je opaziti močno agitacijo za bojkotiranje zaveznškega blaga.

Depresija v skandinavskih deželah gre še vedno naprej in sicer tako glede industrije kot glede ladijskega prometa.

V Braziliji se opaziti veliko tekačenje med Belgijci in Nemci z ozirom na jeklo, papir in železino, a le malo inozemskega kapitala je bilo na razpolago. Na argentinskem trgu je bilo opaziti nekaj izboljšanja, čeprav so zaloge pri rokah še vedno velike.

Finančni položaj v Chile postaja vedno slabši.

JAPONSKI PRINC NA ANGLEŠKEM.

London, Anglija, 9. maja. — Japonski prestolonaslednik Hirohito je prišel danes vsprko najbolj ugodnih razmer svoj tritedenski obisk v Angliji. Izbral se je v pristanišče Portsmouth z japonske bojne ladje Katori, s katero je prišel v Anglijo iz Japonske. Na pomolu ga je sprejel angleški prestolonaslednik in oba sta skupaj zapustila pristan vsprko četrtega dneva. Topov z angleških bojnih ladij.

Kakor hitro je dospel v London, se je podal japonski prestolonaslednik v Buckingham palačo, kjer bo ostal nekaj dni kot gost kralja Jurija in njegove žene. Ob istem času je bilo objavljeno, da je bil imenovan japonski princ častnim generalom angleške armade. (To so ravno take prisrčarije kot jih je uganjal v časih pred vojno nemški kaiser, ki je poveljeval skoro vsem armadam sveta kot "častni" maršal ali general.)

Tekom naslednjega tedna si bo ogledal japonski prestolonaslednik vse znamenitosti Londona ter one južne Anglije. Krog prvega junija namerava odpotovati v Francijo.

BOLŠEVIKI V SIBIRIJI.
Kodanj, Danska, 10. maja. — Ruski listi poročajo, da so doživele sovjetske čete obseuten poraz tokom bojev proti ustaškim četam sibirskih kmetov.

Sibirski kmetje so baje dobili ojačenja od rednih vojakov, ki so prej služili v armadi generala Wrangla ter drugih proti-boljševiških poveljnikov, ki so operirali v Sibiriji.

DOBRA LETINA V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, Jugoslavija, 10. maja. — Ker se obeta jako bogata letina, je vlada sklepala znižati pristojbino za izvoz. Posebno pšenica se bo jako dobro obnesla.

VAŽNO ZA POTNIKE.
Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v staro domovino, mu še vedno lahko prekrskimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem primeru se obrnite na vrhlo.

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelki)
30 Cortlandt Street, New York 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ne odlašajte
ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnike ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejši in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK
(potniški oddelki)
30 Cortlandt Street, New York 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

NEPOZNANA BOGASTVA.
London, Anglija, 10. maja. — Ni vse zlato, kar se svet, a tudi pomanjkanje bleska ni nikako znamenje ničvrednosti, kar so spoznali pred kratkim zlatoiskalci ob neki reki v Papua. Dočim so bili zaposleni z iskanjem rmenne rupa, ki je prinesla svetu že toliko gorja, so zadeli na modrikasto-sivo tvarino, katero so vrgli na stran kot ničvredno. Pred dvema tedni pa je neka ameriška tverda kupila dva funta in pol te tvari- ne za približno \$6000 ali osemkrat toliko kot je vredno zlato iste teže.

Bil je to ozmiridij, iz skupine kovin, v katero spada tudi platin ter je ena najtrših kovin. Rabi se to kovino za konice peres in za delikaten k ne natančnih strojev.

Mojše so kopal v neki reki v Papua, Nova Gvineja in v svoji strasti, da dobi zlato, so omalo- važevali ozmiridij, ki je vreden nekako dvesto dolarjev unčo.

Ko so se prospektorji zvečer vr- nili v naselbino so povedali o čud- ni tvarini, katero so našli. Neki inženir jih je informiral o znosti in hitro so se vrnil, a žalibog na- šli, da so tropični naliivi odnesli skoro vse.

Kar je ostalo, so zbrali skupaj ter poslali v London, kjer je ko- vino kupila neka ameriška tverda.

LIMONE SO JIH IZDALE.
Pittsburgh, Pa., 10. maja. — Mestni detektiv, ki so bili posla- ni, da preiščejo naval na trg s ci- tronami v kitajskem mestnem de- lu, so sporočili glavnemu stanu, da so našli opij, skrit v citronah ali limonah, katere so kupovali Orientalci.

Več prodajalcev je bilo zapo- sleh s tem, da so prodajali po- ero limone vsakemu odjemalen in sicer za visoko ceno. Detektiv- i pravijo, da se odprli eno limono ter našli, da je bilo meso odstra- njeno ter nadomeščeno s surovim opijem. Aretirali so dva Kitajca.

ZAPLENITEV KOKAINA.
Carinarski stražniki v New Yorku so zaplenili večeraj na ne- kem pomolu osemindvajset stekle- nie kokaina. Kokain sta hoteli vti- hotapiti dve ženski.

FINSKA BO DOBILA AALAND- SKO OTOČJE.
Ženeva, Švica, 10. maja. — Ko- misija za Aalandsko otočje, kateri pripada tudi Abram J. Elkus iz New Yorka, je predložila Ligi na- rodov svoje poročilo, v katerem priporoča, naj pripade to otočje Finski.

bi bilo s tem izboljšano stališče Nemčije v Angliji in Združenih državah.

SLEPI VOJAKI SE UČE BOKSATI.

Podružnica Ameriškega Rdečega Križa v Baltimore je ustanovila šolo za one vojake, ki so izgubili vid v svetovni vojni. Uče se raznih obrti, svoj prosti čas pa uporabljajo z igrami. Slika nam kaže te vojake pri boksanju.

NOVA KOALICIJA V POLJSKI USTAŠI PREKORAČILI ODPO.

Stranke so organizirale v držav- nem zboru koalicio. — Večinski socialisti in centum prvačita. Ustasi so se obrnili proti zapadni strani ter se polastili mesta Kosel. Strelji na zavezniške častnike.

Berlin, Nemčija, 10. maja. — Sprejem zavezniškega ultimata z ozirom na reparacije se je prič- nalo tukaj od strani nemškega državnega zbora, ko se je to za- stopstvo zbralo. Centristi in vo- jenski socialisti so se na temelju konferenc, katere so imele večeraj definitivno združili v prilog pre- jema zavezniškega ultimata in če- prav sta imeli nemške demokrati- na in nemška ljudska stranka več- raj dolga posvetovanja, na kate- ri se je debitalo o tem vpraša- nju, je bilo vendar jasno, da opo- zicija proti zavezniškim zahtevam vedno bolj poka.

Najnovejši razvoj, soglasno s poročili, je najbrž ta, da bo pred- sednik Ebert še danes naprosil Pavla Loebe, večinskega sociali- sta, predsednika nemškega držav- nega zbora, naj sestavi novo mini- strstvo.

Ljudska stranka, kateri nače- ljuje dr. Stresemann, se je očitno udala v neizogibno ter se je gla- silo, da se bo pridružila večin- skim socialistom, ker noče na- sprotovati strankam, ki predstav- ljajo vladno večino.

Večinski socialisti so sprejeli večeraj resolucijo, v kateri so ob- ljubili svojo podporo vsakemu od- kritemu poskusu, da se izvede po- goje, predložene v Londonu in si- cer vsprko vojaškega nasilja, s katerim se preti Nemčiji.

Resolucija izjavlja, da bi spre- jem ultimata izgubil svoj resnič- ni namen, če bi Bavarska ne po- dala izjavo, da je pripravljena razorožiti ter razpustiti do dne 30. junija svoje civilne straže. Cen- trum, to je nemška klerikalna stranka, se je uklonil argumen- tom, katere je predložil dr. Mayer nemški poslanik v Parizu ter bo vsled tega podpisal resolucijo, katero bo Nemčija objavila svoj sprejem zavezniških pogojev.

Poslanica, katero je poslal v Berlin francoski ministrski pred- sednik Briand, in s katero je bil Nemčija informirana, da bo sma- trala Francija vkorakanje nem- skih čet v Šlezijo za kršenje ver- saillske pogodbe, je dovedla več poslancev do tega, da so se pridru- žili elementom, ki so za sprejem zavezniških pogojev.

Vodilni demokratični poslanci so izjavili, da je najboljši način, kako nastopiti proti francoskim aspiracijam, sprejeti pogoje, ker

Kosel je važno mesto v Šleziji, na križišču rek Oder in Kłodzica. Zasedenje tega mesta znači naj- daljšo zapadno točko napredova- nja poljskih ustašev. Kosel leži 22 milj južno od Oppeln, glavnega mesta Gornje Šlezije.

Ratibor, Gornja Šlezija, 10. ma- ja. — Nemške patrulje so preko- račile reko Oder zgodaj zjutraj večeraj ter ujele šest Poljakov, ko- jih eden je bil na sumu, da je ubil več Nemcev.

Voditelj patrulje, neki civilist, star 23 let, je izjavil, da je Po- ljak priznal umore. Ko so ga vpra- šali, kaj namerava storiti s Po- ljakom, je odgovoril:

— Odvedli so ga deset korakov v stran in dva moža sta ga dobila v svoje roke. Izginil je, a najbrž ga bo mogoče najti plavajočega po Odri navzdol.

Tukajšnje italijanske čete izjav- ljajo, da so imele pri zadnjih bo- jih s Poljaki težke izgube in vsled tega so očitno ogorčeni. Izjav- lja se, da greče postopajo s polj- skimi jetniki in da jih izročajo Nemcem. Semkaj je dospela mu- nicija iz Vraustlave in Oppeln in nemški mečani se oborožujejo ter so dobili naročilo, naj se br- nijo.

FRANCOSKE ČETE SO PRI- PRAVLJENE ZA PRODIRANJE
Duesseldorf, Francija, 8. maja. Jutri bo dospel sem general De- goute, vrhovni poveljnik zavezni- skih okupacijskih čet. V slučaju, da bi Nemci ne zadostili zavezni- skim zahtevam, bo takoj s svojo armado vdrl v ruhrske okraj. Tu- kajšnje mesto bo najbrže temelj- na baza vsih francoskih opera- cij.

RUHR OKRAJA NE BO TREBA ZASESTI.
Pariz, Francija, 10. maja. — Sodeč po poročilih, ki so dospela zadnje dni iz Berlina, ne bo po- treba Francozom zasedati Ruhrske- ga okraja. Nemčija bo brezpogoj- no sprejela ultimatum.

WIRTH SEŠTAVIL NEMŠKI KABINET
Državni zbor se bo vklonil zavez- niškim zahtevam. — Državni kan- celar za sprejem ultimata.

Berlin, Nemčija, 10. maja. — Nocoj se je vršila seja državnega zbora, in 220 poslancev je izjavi- lo, naj se ugodni vsem zahtevam, ki so vsebovane v zavezniškem ul- timatu. Proti je bilo 175 glasov.

Dr. Joseph Wirth je objavil državnemu zboru, da je sestavil novo ministrstvo, v katerem bo zavzemal mesto državnega kan- celarja in zunanjega ministra.

Državni zakladničar je večin- ski socialist Gustav Berger. Pol- jedeljski minister je centumšč Brun. Delavski minister je več- iški socialist Smith; železni- ski minister demokrat Groener; justični minister demokrat Schif- fer; glavni poštars centumšč Geisberts; notranji minister je socialist Gradnauer, obrambni minister pa demokrat Hermes.

Sestava ministrva je povzročila dr. Wirthu veliko težkoč, ker ni hotel nihče prevzeti zunanjega ministrstva. Slednjič ga je Wirth sam prevzel.

Berlin, Nemčija, 10. maja. — Dr. Wirth je imel svoj nastopni govor, v katerem je rekel med dru- gim tudi sledeče: V tej resni uri je naša naloga odločiti, kaj naj storimo glede zavezniškega ul- timata. Ničesar drugega nam ne preostaja kot ultimatum zavrniti ali ga pa sprejeti. Ker je pa za- vezniško stališče trdno in odloč- no, nam ne kaže drugega kot ul- timatum sprejeti. Resno vam sve- tujem da ga sprejmete.

RESNO SVARIL SAMUELA GOMPERSA

GOMPERS JE REKEL V CINCINATIJU, DA STORE TOLPE PO- ŽREŠNOSTI DELODAJALCEV BOLJŠE, ČE PAZIJO. — PROTI ZNIŽANJU PLAČ.

Cincinnati, O., 9. maja. — Požrešne tolpe delodajalcev v Zdru- ženih državah store boljše, če paziijo, — je rekel Samuel Gompers, predsednik Ameriške federacije dela v nekem svojem govoru.

— Moja najbolj iskrena želja je opozoriti vse one, ki so se lotili uničevanja ameriškega delavskega gibanja, naj ne izpostavljajo a- meriških mož in žena pretežki izkušnji.

— Vse kaže, da ste sedaj na vrhu, a spomnite se, da nihalo ne nima vedno v eno smer.

Nadalje je rekel, da ne pomenja skrčenje plač nič drugega kot skrčenje in izmanjšanje nakupovalne sile naroda.

— Še nobena dežela ni bila deležna prosperitete v ind- strijal- nem, trgovskem in finančnem oziru, tamenjč na uboštvo in bedi na- roda.

— Člani trgovskih zbornic in drugi nasprotniki organiziranega dela bi storili boljše, če bi vzeli vprištev nauk, ki se jim nudi po ce- lem svetu. Ameriško delavsko gibanje je edino delavsko gibanje na vsem svetu, pri katerem nimajo delavci svoje roke na vratu vlade.

— Delavci ne bodo trpeli nobenega gibanja, — je nadaljeval, ki bi jih skušalo potisniti nazaj. Mi smo možje in ženske, ne pa slu- žabniki. Mi smo svobodni državljani Združenih držav ter stojimo pokonci, zroči v lice celega sveta, zahtevajoč pravico. Mi se ne bomo zadovoljili z nobeno drugo stvarjo.

V svojem protestu proti skrčenju plač, je rekel Gompers: — Visoke plače, najboljše mogoče plače v družbi najboljših de- lavnih pogojev predstavljajo največje bodrilo k indu- trijalni, trgo- vski in finančni prosperiteti. Industrija, ki ne more nuditi svojim delavcem primernih plač, bi ne smela obstojati.

— Če bi nizke plače in dolge ure značile industrijsko prospe- riteto, bi morala stati Kitajska na čelu civilizacije.

Frank Morrison, tajnik organizacije, je izjavil, da so se zveze delodajalcev zarotile v namenu, da uničijo organizirano delavsko gibanje.

— Ti organizirani napor, — je izjavil, — so stali milijone do- larjev, kajti priobčevalo se je v listih velike oglaš, v katerih se je obajalo organizirano delo.

MOŽ SE JE OBESIL, ŽENA ZA STRUPILA.
Greene, 10. maj. Elioš Hotej issa in njegovo ženo, ki sta živele v tukajšnji vasi, so večeraj našli mrtva na njih domu. Mož je sko- čil po odprtini pri stopnicah navzdol, potem ko si je nataknil za vrat vrv ter pritril drugi kon- cee v prvem nadstropju. Ženo so našli mrtvo v postelji ter se dom- neva, da se je zastrupila.

Kaj je gnalo oba naenkrat v smrt, ni še znano.

ŠVICA KOT RAZSODNIK.
Ženeva, Švica, 10. maja. — Švi- carski zvezni svet je danes izjav- vil, da je pripravljen poslovati kot razsodnik v mejnem sporu med Venezuelo in Kolumbijo.

Odločitev se bo izvršila najbr- že tokom enega leta.

HARDINGOVA POLITIKA NA PRAM MEHIKI.
Washington, D. C., 10. maja. — Vladni uradniki so danes izjavili, da je administracija določila svo- jo definitivno politiko napram Mehiki.

Vlada predsednika Obregona bo v najkrajšem času priznana.

CHARLIE CHAPLIN SE JE OPEKEL.
Los Angeles, California, 10. ma- ja. — Znani kinematografski igralec Charlie Chaplin priprav- lja svoj nov film "Vanity Fair". Ko je danes igral pred kamero, je tako nesrečno stopil na neko električno svetilko, zvezano s kango gazolina, da se je gazolin vnel. Kljub temu, da je imel igralec spoduje perilo iz asbesta, se je nevarno opekel. Sedaj leži ves obvezan v bolnišnici.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah
se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Večeraž so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

200 kron	\$2.40	1,000 kron	\$ 7.75
400 kron	\$3.20	5,000 kron	\$38.50
500 kron	\$4.00	10,000 kron	\$76.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Duraju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.85
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$13.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$26.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$120.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričako- vano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapij. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podru- žnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo vslike ko- risti za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

(Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK BAKER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto vnapaj	\$7.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	\$3.50	Za New York za pol leta	\$3.50
Za tri mesece	\$1.50	Za New York za tri mesece	\$1.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$7.00

Advertisement on agreement

Deposits for postage in advance are not required. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da nas nameni tudi prejšnje izdaje nazaj, da hitreje prejemo naslednjo.

GLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Izvedenje prohibicije.

— S silo izvesti tako nepopularno postavbo kot je Volsteadova, — je rekel komisar za javno varstvo v Amsterdamu, — pomenja naj prvo razviti stoddotnostne Amerikance v stoddotnostne ovaduhe.

Ko je čul governor Miller ta komentar, je postal jezen, kot pravi neki častnikski poročevalec. Seveda je bil jezen. On ima visoko razvitega pravnega duha ter smisel za svoje oficijelne odgovornosti. Očividno je nadaljeval, da je bil komisar preveč radodaren s svojimi odstotki. Zelo redki so namreč državljani, kojih amerikanizem znaša celih sto odstotkov. Razvitega pa tudi ni treba postati stoddotnost ovaduh, če se hoče pomagati pri izvedenju postavbe dežele. Poročilo komisarja je vsled tega zelo pretirano.

Dejstvo je seveda tudi, da je le malo človeških biti, ki imajo sploh kake vrline ali napake v absolutni popolnosti. O skoro vsakem človeku se lahko reče, da je stopnja njegove popolnosti zelo srednje vrste in da je precej omejen na svoje čute. V tem smislu je bila tudi uveljavljena Volsteadova postavba ter se sedaj izvaja z večjo ali manjšo uspešnostjo. Kot bi morali sestavljati postavbe vedeti ter so brez dvoma tudi vedeli, je usoda vsake postavbe odvisna od prepričanja in vesti splošne javnosti. Neumno je trditi, da se tudi druge postavbe pogosto krši, da pa kljub temu ostanejo v zakoniku in da se jih izvaja.

Človek, o katerem se domneva, da je poštenjak, in ki je naprimer spoznan krivim tatvine, doživi udarec, od katerega si nikdar več ne opomore. Zaznamovan je in njegovi otroci ter vnuki morajo trpeti vsled tega. Državljan, kojih amerikanizem je drugače brez madeža, pa prav nič ne prikrivajo kršenja te postavbe ter ne izgube vsled tega prav nič na svojem ugledu pri prijateljih in znanih. — Obžalovanja vredno dejstvo je, da smo sploh prišli v sedanjo zagato, čeprav se jo je v splošnem videlo vnaprej.

Najbolj obžalovanja vredno pa je dejstvo, da je večina onih, ki sedaj kršijo postavbo, prijatelj vsake, kar je vredno imena zmrtnosti. To je lastnost, ki zavzema visoko mesto med čednostmi. Za gojenje te lastnosti pa je treba prilike. Pod Volsteadovo postavbo bomo mogoče zelo napredovali v materijalnem smislu, a moralno pridobitev smo zgoreli. Koncem konca pa je moralni dobiček zelo velikega pomena.

Minimalne plače na železnicah.

John W. Walber tajnik informacijskega urada istočnih železnic, je izjavil, pred železniškim delavskim svetom, da je princip minimalne plače za železničarje "diametralno nasproten vsem principom, na katerih se je zgradilo in vzdržalo ameriške naprave in ameriški napredek". On ne veruje, da je skušala transportacijska postavba ustanoviti posebno privilegiran razred državljanov ali da je skušala vsiliti ameriškomu narodu standard plačo, "ki mora brez dvoma dovesti do državnega socializma ter podminiranja sedanjega socialnega in ekonomskega ustroja."

Mr. Walber je omenil klavzule v postavi, ki določajo, da mora svet vzeti pošteve življenjske stroške, kadar hoče priti do sklepa v vprašanih in sporih, tikajočih se plač. Mr. Lanck, zastopnik železniških uslužbenec, je prosil, naj uveljavi svet minimalno plačo, ki bo zadostna za vzdržanje družine petih. Če bi bila ta minimalna plača izvanredno visoka, bi se brez dvoma dvignilo proti njej protest. Plača, kot je bila določena kot minimalna, pa predstavlja le toliko, kar ena družina v resnici potrebuje, če hoče obstajati.

Če je primeren minimum plače na železnicah, ki se bo najbrž kaj kmalu razširil tudi na druge industrije, "državni socializem", potem bo izgubila ta fraza kmalu vso svojo grozoto.

Dopisi

Iz West Virginije.

Milo so donele slovenske pesmi, radostna so bila srca in kot cvetoče livade dišečega majnika so blestele slovenske naselbine.

Sijal nam je veselja dan.

Ko si stopil v hišico, si videl vesel obraz, v gozdu ali na cesti, ti bil je kratek čas.

Nastopila je dolgočasna megla, in mraz je pomiril nedolžno veselja cvet. Zlobna roka je razvila mrtvaško zastavo.

Tam, kjer so se kratkočasi pri polnih sodkih žejne dušice, zdaj telovadilo dolgonogi pajki.

Tam, kjer so se prepevale vse pesnice, se zdaj drži žalostno kaka žejna dušica.

Pri "barah", kjer je izvirala sladka kapljica, se zdaj toči stara pobarvana smrdljiva voda.

Je pa že tako nazarensko dolgočasno. Če bi bil dolg čas naležljivi, bo bolezen, mora vse milijonarje zlodej pocitrati.

Jaz sem se že tako podolgočasil, če bi se mi še kdaj posrečilo, da bi med kako prav veselo družbo zašel, bi me mogli imeti za nekaj časa menda privezanega, dokler me ne bi spravili zopet na pravi tir.

Tisto pivo je preveč "kikalo", pravijo ti krevljasti, kiso čebula, stiš, jeshove rodovine potomci.

Naj le "kika", še premalo nas bo, zdaj nas bi moralo še močno kikati, ako nas hoče nazaj v pravo življenje zbuditi.

Kot megla jesenskega dne, hodiš in tavaš sem in tja.

Tovarne počivajo, premogovniki spijo, le suhaški agenti lovijo krsilce. Da bi delo dali, pošteno plačali, jim ni mar.

Planinec žane.

Oregon City, Or.

Tukajšnji papirnici C. W. P. P. Co. in Hauley Paper Co. sta plačo pritržili za 20%, kar je malo preveč za enkrat. Ko so plačo poboljševali, so jo po 3% ali 4%. Saj si mislijo, da delavce lahko potrpijo, seveda zato, ker mora.

Hauley Paper Co. ne obratuje s polno paro. Nekateri so že po

dva meseca brez dela. Upamo, da se bo vse kmalu na boljše zavrtilo.

Rojak M. Justin je že več časa bolan. On je bil prvi naseljenec v tej naselbini. Tukaj je že 30 let in je jako dosti pomagal že vsem tukajšnjim Slovincem. Vsi mu želimo, da bi ozdravel prej ko je mogoče.

Pri rojakih M. Polajmarju in Jos. Krollu se je vstavela škorklja in pustila vsaki družini po eno hčerko. Čestitamo!

Vreme imeno bolj deževno, kakor je že navada v Oregonu, tako da rože cvetijo kar naprej.

Jos. Misley.

Slovenske novice.

Policijska iska zdaj lastnika avtomobila, katerega je dobila na farmi rojaka J. Z., ki pa ni mogel zadostno razložit, kaj je bil. V soboto 30. aprila so prišli nekoga avto-tatu, ki pa je imel v knjigi zapisano številko telefona rojaka J. Z. Sli so na farmo in našli velik in lep avtomobil, katerega so si dobro ogledali. Odkli so in J. Z. je baje dotični avtomobil zato skril. Vrnivši se, so ga policisti zopet zavohali, nekaj je sledila aretacija. Postavili so ga pod \$2000 poročila, a avtomobil so odpeljali s seboj.

Dne 3. maja je umrla Anna Keszler, soproga Franka Keszlerja, bivšega salunarja, ki zdaj biva na 104 Cleney Ave. Bila je stara 52 let in zapuščala poleg soproga tudi večje število odraslih otrok. V Ameriki je bivala nad 30 let, večinoma v Jolietu.

Rojak Jos. Čop, 211 Bell Ave., je bil 3. maja poveljen od nekega avtomobilista, ko je šel s šolske avtomobile v Forest parku. Avtomobilist je Čopa takoj pobral in peljal v Silver Cross bolnišnico. Zdravniki pravijo, da Čop ni nevarno poškodovan in bo kmalu spet popolnoma zdrav.

Rojak Frank Stefanič, ki je bil pred meseci poveljen od polnične železnice na Granite cesti, in je nato izgubil roko, ker je bila preveč poškodovana, da so jo morali v bolnišnici odrezati, je zdaj vložil tožbo proti dotični družbi za \$15,000 odškodnine.

\$250 nagrade je poslala družba Chicago & Joliet polnične železnice šerifu Newkirku, ker je prijel sedem mladeničev, ki so: A. Puž, M. Gale, P. Gale, A. Kure, F. Kure, J. Starešinič in J. Costelucci, ki so baje ropali zadnje čase.

Calumet, Mich.

Rojak Nikolaj Saitz (Zaje) je preminul po daljši težki bolezni v svoji lastni hiši na Elm St. Bil je star 76 let. Pokojnik je prišel iz Slovenije v Calumet pred petdesetimi leti. Delal je v rudnikih Calumet & Hecla družbe čez 46 let, za kar je bil odlikovan z zlato medaljo. Pogreb se je vršil dne 4. maja iz slovenske cerkve sv. Jožefa na pokopališču Lake View. Pogreba se je vdeležilo mnogo rojakov ter člani društva sv. Jožefa, kateremu je pokojni pripadal.

Naj v miru počiva!

Miha Spolaric z Allouez Location je bil operiran v Public Hospitalu v Calumetu. Operacija se je dobro obnesla in se zdaj nahaja na svojem domu. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

Peter Zgaga

Prijatelj mi poroča iz Pennylvanije:

Pri nas imamo blagajnika, ki je napravil vse društveno premoženje. Kot dober katoliški mož se je seveda zavedal svojega greha, ter je šel k spovedi. Spoved je bila dolga in parlamentarna.

Za pokoro je pa dobil od duhovnika sedaj jabolčnika. Pa pravijo, da vera peša. Seveda mora pešati, ker ima tako slabo, komaj polprocentno podlago.

V newyorškem slovenskem Downtownu je zavladalo veliko veselje. Kraljica se je vrnila v vsej svoji časti in dostojanstvu.

Starega diplomatičnega strica, ki je zakrivil vso nesrečo, so po stupniah vrgli.

Danes odpotuje v stari kraj moj prijatelj Alojzij Škrabar. Njegove zasluge za slovensko kolonijo v New Yorku so neprecenljive. Kadar koli je bilo treba komu pomagati je bil Škrabar prvi. Aktivno se je vdeleževal društvenega in vsakovrstnega drugega gibanja. Strank ni poznal. Z istim veseljem je agitiral za J. R. Z. kot je pokal kiste v cerkvenih basementu.

Vsi ga bomo zelo pogrešali.

Na poroču so sedeli mati, eno leto star otrok in pet let stara hčerka. Mati je bila moderna mati. Hotela je pravilno vzgojiti svoje otroke. Vsak dan se je posvetovala z raznimi zdravniki in nakupila je celo zalogo knjig o vzgoji otrok.

Kot že rečeno, so sedeli vsi trije na poroču. Otroci se je igral, petletna deklica je gledala na cesto, mati je bila pa zavarovana v knjigo: Kako skrbeti za otroke? Knjigo je bil spisal neki slavni profesor, ki na mimogrede reče, ni še nikdar imel otrok.

Naenkrat pa spleza dete na ograjo ter se nagne na cesto. Gotovo bi padlo, če bi se z nogo ne vjelo v železno ograjo.

Prestrašena deklica vsa preplašena zakriči: Pomagajte! Pomagajte! Otrok!

Moderna mati se ni zmenila za ta klic, ker je bila preveč zaverovana v knjigo: "Kako skrbeti za otroke?"

Molk je moč modrihanov in zaščita norecev.

Pred kratkim je vprašal neki newyorški reporter članice Salvation Army, koliko nabere na dan.

Odvrnila je, da v najboljsem slučaju dva dolarja.

In takih aktivnih članice je na tisoče. Če bi bile te ženske res človekoljubne, bi šle delat ter bi dajale del svojega zaslužka v dobrotelne svrhe. Tako pa opravljajo hlapčevsko delo — fehtarije kot beračice na ulici.

Da ustroj naše države ni dovršen in ni popoln, je najboljšje znamenje to, ker je toliko dobrodelnih družb.

V idealni državi bi bili vsi preiskrbljeni. Z enim denarjem, ki ga kapitalisti preveč zaslužijo, bi lahko država kupila domove za vse svoje neboljane in nesrečne ter jim dala primerne udobnosti do smrti.

Po pol leta pobirajo razne dobrotelne družbe prispevke da na sitnjo na Zahvalni dan pa sto izbranih revnih otrok s purmani, ki so se v skladiščih toliko usmradili, da jih vlekleci niso mogli dati na trg.

"Ljudskemu odru", po bogati centralni knjižnici, po predavanjih, po glazbeni šoli in še po stoterih drugih stvarih, ki jih naš človek za svoje duševno življenje živo potrebuje. Tudi tu se že vrše priprave in naša dežela se bo kmalu zavedala bolj jasno kot kdaj prej, kje je njih kulturno središče — da je to Gorica in ne Tolmin, ni ti Idrija ali Ajdovščina.

Da, res Ajdovščina! Italjani so nam baje končno pripravili dati slovensko gimnazijo v Ajdovščini. Dolgo so iskali na zemljevidu slovenske središče. Učiteljske — pa kakšno! — smo dobili v

Peter Zgaga

Prijatelj mi poroča iz Pennylvanije:

Pri nas imamo blagajnika, ki je napravil vse društveno premoženje. Kot dober katoliški mož se je seveda zavedal svojega greha, ter je šel k spovedi. Spoved je bila dolga in parlamentarna.

Za pokoro je pa dobil od duhovnika sedaj jabolčnika. Pa pravijo, da vera peša. Seveda mora pešati, ker ima tako slabo, komaj polprocentno podlago.

V newyorškem slovenskem Downtownu je zavladalo veliko veselje. Kraljica se je vrnila v vsej svoji časti in dostojanstvu.

Starega diplomatičnega strica, ki je zakrivil vso nesrečo, so po stupniah vrgli.

Danes odpotuje v stari kraj moj prijatelj Alojzij Škrabar. Njegove zasluge za slovensko kolonijo v New Yorku so neprecenljive. Kadar koli je bilo treba komu pomagati je bil Škrabar prvi. Aktivno se je vdeleževal društvenega in vsakovrstnega drugega gibanja. Strank ni poznal. Z istim veseljem je agitiral za J. R. Z. kot je pokal kiste v cerkvenih basementu.

Vsi ga bomo zelo pogrešali.

Na poroču so sedeli mati, eno leto star otrok in pet let stara hčerka. Mati je bila moderna mati. Hotela je pravilno vzgojiti svoje otroke. Vsak dan se je posvetovala z raznimi zdravniki in nakupila je celo zalogo knjig o vzgoji otrok.

Kot že rečeno, so sedeli vsi trije na poroču. Otroci se je igral, petletna deklica je gledala na cesto, mati je bila pa zavarovana v knjigo: Kako skrbeti za otroke? Knjigo je bil spisal neki slavni profesor, ki na mimogrede reče, ni še nikdar imel otrok.

Naenkrat pa spleza dete na ograjo ter se nagne na cesto. Gotovo bi padlo, če bi se z nogo ne vjelo v železno ograjo.

Prestrašena deklica vsa preplašena zakriči: Pomagajte! Pomagajte! Otrok!

Moderna mati se ni zmenila za ta klic, ker je bila preveč zaverovana v knjigo: "Kako skrbeti za otroke?"

Molk je moč modrihanov in zaščita norecev.

Pred kratkim je vprašal neki newyorški reporter članice Salvation Army, koliko nabere na dan.

Odvrnila je, da v najboljsem slučaju dva dolarja.

In takih aktivnih članice je na tisoče. Če bi bile te ženske res človekoljubne, bi šle delat ter bi dajale del svojega zaslužka v dobrotelne svrhe. Tako pa opravljajo hlapčevsko delo — fehtarije kot beračice na ulici.

Da ustroj naše države ni dovršen in ni popoln, je najboljšje znamenje to, ker je toliko dobrodelnih družb.

V idealni državi bi bili vsi preiskrbljeni. Z enim denarjem, ki ga kapitalisti preveč zaslužijo, bi lahko država kupila domove za vse svoje neboljane in nesrečne ter jim dala primerne udobnosti do smrti.

Po pol leta pobirajo razne dobrotelne družbe prispevke da na sitnjo na Zahvalni dan pa sto izbranih revnih otrok s purmani, ki so se v skladiščih toliko usmradili, da jih vlekleci niso mogli dati na trg.

"Ljudskemu odru", po bogati centralni knjižnici, po predavanjih, po glazbeni šoli in še po stoterih drugih stvarih, ki jih naš človek za svoje duševno življenje živo potrebuje. Tudi tu se že vrše priprave in naša dežela se bo kmalu zavedala bolj jasno kot kdaj prej, kje je njih kulturno središče — da je to Gorica in ne Tolmin, ni ti Idrija ali Ajdovščina.

Da, res Ajdovščina! Italjani so nam baje končno pripravili dati slovensko gimnazijo v Ajdovščini. Dolgo so iskali na zemljevidu slovenske središče. Učiteljske — pa kakšno! — smo dobili v

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena 1. 1898 Inkorporirana 1. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni urednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: nezaposleni smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodnik: Dr. JOS. P. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni urednik: MAX KERŠIŠNIK, Box 372, Rock Springs, Wyo.

MOHR MLADIČ, 2003 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poročni urednik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni urednik: VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.

PAULINE ERMEN, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.

JOSEF STERLE, 404 R. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačice se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavne tajnike. Vse prijete naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravilca.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obličen pristop. Kdor želi postati član to organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi v S. člani ali članicami.

Tolminu eno srednjo šolo v Idriji, in glejte, zdaj nam ponujajo še Ajdovščino. Kraj ni velik, s mislijo, a za tistih par dijakov, saj preveč inteligence se itak boji, bo že dovolj prostora. Železnica je polnja, tedaj ni nevarnosti, da bi dijaki mnogo frčali v svet. Za ravnatelja bo baje Žnidaršič, ta je z goriškim komisarjem že ogledoval prostore za gimnazijo. Pa si bodo lahko čestitali, če bomo Slovenci sprejeli to gimnazijo, ko nam gre po vsi pravici v Gorici.

Ker sem že pri šolskem vprašanju, naj povem še to, da je vladar dovolila, da se uči na italijanski gimnaziji v Gorici po par ur slovensčina. Imenovali pa so za to delo učitelja — brez akademične izobrazbe — gospoda Banderja, ki je spisal eno slabo slovnico in "preploukal" po neki slabi italijanski knjigi "Zgodovina Italije". Za ilustracije tega človeka še to: Ko je izpraševal pri izpitih za učitelje v Tolminu, je ležala njegova knjiga pred njim; dijake je opozarjal neprestano z opazko: "V moji knjigi ne stoji tako". Te ga zaslužnega moža je odlikovala vlada z mestom, na katerem naj našim dijakom "uri glave" v materinščini na ta način, da bere z njimi sestavek, ki ga hero navadno v tretjem šolskem letu ljudske šole. Seveda, nas bodo potem imenovali Italjani za nehalnežne, ker smo mnenja, da šole niso korita.

Istotako bi tudi lahko bolje šlo z nekaterimi šolskimi poslopi; še danes poučujejo v barakah po nekaterih krajih; poleg teh barak pa zidajo poslopja nekateri magnati z vladno podporo. Da je Gorica toliko pozidana, se ima za hvaliti najbrž v prvi vrsti dejstvu, da jo imajo za italijansko; če pogledamo okoliške vasi, vidimo sama razdejavanja. Pač pa se ponujajo nekatera društva, ali tudi državna uprava, da zidajo hiše in jih popravljajo na lastno roko. Toda kratkoročno izjavijo, da je poprava stala mnogo več kot je znašala državna podpora in se za lepo vrsto tisočakov vknjižijo na hišo. Naši ljudje so previdni in raje zidajo a predumom, oziroma posojilom na račun odškodnine, ki ga država, ali pa sploh ne zidajo, dokler nimajo sredstev. Pravijo, da se je vojaška uprava vknjižila na vse one hiše, ki jih je popravila sama.

Tako se čuti močan pritisk laškega kapitala in brezvestnosti, nad našim ubogim, izmozganim, najrevnejšim ljudstvom že danes, toda ljudstvo trpi in čaka rešilne ga dne mirno in s trdno vero v bodočnost.

Za boleznin in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tovarniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

DELO DOBI

100 dobro izvešanih drvarjev za delati drva za kemikalije. Kdor ni vajen, naj ne vpraša, kdor pa razume to delo, naj vpraša osebno in dobil bo takoj delo. Plača \$2.00 od klatre. — W. C. Guncheon, Smethport, Pa.

(11-12-5)

Velike zaloge denarja so na Turškem.

Poroča Hiram K. Moderwell.

Carigrad, Turčija, maja meseca. — Vsakega ameriškega otroka se uči od mladih nog naprej, da je "denar denar". Ta rek pa ne velja za dežele bližnjega izтока, opustošene in obubožane vsled vojne. Denar je vse drugo, kar le hočete, — simbol nežnih upanj od strani vlade, ki ga izdaja ali krasne in ginjive vere od strani naroda, ki ga sprejema. Dejanski pa to ni resničen denar.

Tako se je naprimer zgodilo, da sem dobil v Damasku, ki leži nekoliko vstran od uglajenih poti, nekaj resničnega denarja, — finih srebrnih turških medžidjev in četrt medžidjev iz časov pred vojno, ki so približno iste bistvene ali materialne vrednosti kot ameriški srebrni dolarji in kvodri. Ta denar sem odnesel preko gora in gorskih prelazov v Bejrut, kjer ne poznaš sedaj nič drugega kot papirnati denar.

Hotel sem ogreti srce svojega izvoščaka s tem, da sem mu ponudil resnično srebro za trud, ki ga je imel z menoj. On je vzel denar v roko, ga dolgo časa ogledoval ter se ozrl nato vame s pogledom, ki je hotel reči:

— Prijatelj, ne skušaj obesiti meni tako blago. Jaz hočem resničen denar.

Skrajno mučno in težko je bilo zame izbežati se tega srebra. ljudje niso že toliko časa videli srebra, da niso mogli vrjeti, da je to v resnici denar. Ponudil sem ga naprimer v kaki prodajalni. Prodajalec ga je vzel v roko ter vprašal:

— Kaj je to?

— To je denar.

— Da, to vem, a za kaj je ta denar?

— Za kaj? Da se vendar kupuje stvari z njim.

— ha, ha, ha! Ne, ne. Prodajalec mi je vrnil srebro. Mesto srebra sem mu vsled tega dal nekaj strašno umazanih eunjev iz papirja, raztrganih in zmečkanih ter zlepljenih skupaj s kanceliranimi poštnimi znamkami. To ga je napravilo srečnim.

Dosti časa sem potreboval, da se mne iznebil svojega zadnjega srebrnega. Konečno je nekdo privolil v to, da ga vzame kot suvenir za svojega malega dečka.

V Georgiji, ki je bila nekoč in kjer so stali rublji normalno petdeset centov, so prodajali po štiri tisoč rubljev za en dolar. Pri tem pa niti niso skušali držati se formalnosti. Glede vrednosti svojega lastnega denarja ni mogla vlada reči nič drugega kot to, da je to "obligatorni denar, ki je al par b ruskim rubljem", to se pravi, ki je toliko vreden kot ruski rubelj, namreč oni vlade Kerenskija. Ker pa ni sedaj Kerenskijski rubelj nič vreden, je videti, da je georgijska vlada zajamčila, da ni njen denar prav nič vreden.

Skoro vsaki dan je videti velik tovorni avtomobil, ki prihaja iz vladne tiskarne, normalno imenovane zakladnice. Obložen je z velikim tovorom novega papirnatega denarja. Videti je tudi celo armado z nasajenimi bajoneti, ki straži papir. Toliko tega papirnatega denarja so natiskali, da so izčrpali zalogo papirja in vsled tega je bilo skoro nemogoče kupiti papir za pisanje pisma in popolnoma nemogoče, da bi si dal človek v Tiflisu natisniti vizitnice.

Vlada je uveljavila pravilo, da se ne sme nobenega inozemskega denarja izmenjati drugod kot v vladnih uradih in sicer za ceno kot jo določi vlada. Ta cena pa znaša le polovico ali četrtino normalne vrednosti ali cene. Če ste izmenjali svoj denar privatno, ste bili "špekulant" ter so vas obsojili na petletno ječo ali pa na prisilno delo v gozdovih, kjer ste morali sekati les ali opravljati kako drugo težko delo. Če bi vlada v resnici izvedla to svojo postavbo, kakšna odlična družba bi se zbirala po jetnikih in gozdovih! Vsi inozemski diplomati, vladni zastopniki, mučenci se na obisku in prav posebno špejlni visoki komisarji evropskih velesil so bili v najtesnejšem stiku s takimi špekulanti.

Do špekulanta pa ste prišli na naslednji način:

— Šli ste v prodajalno zlatarja na vogalu, pomignili nekemu, stopili z njim na stran, izpregovorili z njim pritajeno nekaj besed, nakar vam je on zasepetal v uho nekaj besed. Tri ure pozneje ste se vrnili ter šli krog drugega vogala in od tam v zadnjo sobo. Zaprli ste vrata za seboj ter naprosili nekega prijatelja, naj straži tam. Dali ste trgovcu sto dolarjev v bankovcu ali pa ček za dvesto. Nato pa je prišla povodenj. Iz vseh žepov, kovčegov in predalov so se pričeli vsipati šopi rubljev. Gromadili so se na mizi ter padali na tla. Rabili ste več kot pol ure, da ste jih prešteli. Vaši žepi so bili premajhni. Če ste izmenjali več kot sto dolarjev, ste morali prinesiti s seboj kovček ali pa naročiti voznika, da jih je odpeljal.

Georgijska vlada pa je napravila še eno dobro kupčijo s svojim denarjem, predno je izdihnila svojo blago dušo. Videla je namreč v Tiflisu lepo bančno poslopje, katero jo je budo v oči. Ravno pred vojno je bilo to bančno poslopje zgrajeno ter je stalo 800.000 rubljev ali 400.000. Ali je georgijska vlada konfiscirala to poslopje? Nikakor ne. To je bila ena onih dobrih in solidnih socijalističnih vlad ter se ni hotela ponizati do nekaj tako pretratskega. Vsled tega je vzela poslopje ter plačala lastnikom polno ceno, namreč 800.000 rubljev iz časov po vojni ali približno \$2000.

Sedaj pa so georgijski rublji na prodaj v stranskih ulicah Carigrada, v družbi Kerenskijskih rubljev, Kolčakovih rubljev, Denikijskih rubljev ter Wranglovijskih rubljev, — in sicer približno 100.000 rubljev za en ameriški dime.

Avstrija in Nemčija.

Kakor poroča "Neie Freie Presse" iz Berlina, je zastopnik neke berlinske korespondence imel z avstrijskim zveznim predsednikom dr. Hainischem razgovor, v katerem je ta glede vprašanja priklopite Avstrije k Nemčiji dejal, da on kot Velenec gotovo ni sumljiv, da bi agitiral proti prikloplitvi. Toda treba je dobro premisliti, če je sedaj pravi čas za to. Ali se more pričakovati od Nemčije, da bi sprejela siromašnega brata, ga hranila in ga nanovo oblekla? — Ali ne bi bilo bolje, če bi se mi v Avstriji prej okrepili, da ne bi prišli k Nemčiji kot pepelica, marveč kot činteli, ki je nekaj vreden? Ozir na Nemčijo zahteva, da se vprašanje priklopite za sedaj nekoliko odloži. Nihče ne ve, kako bodo končala londonska posvetovanja. Ali naj bi se Nemčija zaradi priklopite izpostavila dvojni nevarnosti? Vprašanje priklopite se ne bo dalo potem nikdar odpraviti, ker Avstrija ne more nikdar postati popolnoma samostojna. Dr. Hainisch bo srečen, če kot star mož še doživi ureditev prikloplitvenega vprašanja. Avstrija potrebuje sedaj najbolj kredite, da bi mogla za prihodnja leta nabaviti sirovine in živil. Treba pa je lastne energije in dobre volje za delo. V notranjosti se je Avstrija dobro konsolidirala. Znamomavati je kot napredek, da se tudi cerkev začne navajati na republiko. Tudi delavstvo se je pomirilo toda ne sme se pozabiti, da prihaja mnogo ruskega denarja v deželo za agitacijske svrhe. Nadejati se je, da bodo ta prizadevanja jalova. Na vsak način se Avstriji je krepki, čeprav počasi; ako ne bo nobenih ovir, bo v doglednem času toliko okrevala, da se bo mogla z dobro zavestjo in ne s praznimi rokami bližati nemškemu bratu.

Obdržite v obeh človeka, ki nikdar ne napravi nobene napake.

Mrs. Lillian S. Fisher, edina bela ženska na otoku Yap, za katerega se pripravijo Združene države z Japonsko.

Potovanje po srebrni Coloradi.

Bil sem v Somersetu ravno, ko so se breskve po nekaj milij od daljenih farmah pripravljale k evetju. Nekatere zgodnje so že evetele, evetni popki konservativnih jablan in hrusek pa so bili še zaviti v zimske kožuhe. Podel je sneg, ki se je sicer obdržal le en dan in noč, ampak to je zadostovalo, da so zgodnje breskve šle po gobe. One poznejše vrste so razvile nežno rdečo in rožnato evetje par dni potem in tako je upati, da bodo v nekaj mesecih nasadi med Delto in Somersetom polni tega plemenitega sadja.

Somerset je ena najprijaznejših slovenskih premogarskih naselij, kar se jih vidi na zapadu. Stisnjena je v ozki dolini med visokimi hribi, vrhu katerih se blesti sneg še v poznem poletju. Obilica jo precej močna gorska reka, ki včasih pomladi, ko se sneg po gorskih vrhoveh brzo topi, postane razposajena, pa vali po svoji strugi velike skale, trga "fence", brvi in mostove odnaša, ovece, krave ali tudi aele kože njiv in počenja še druge take neumnosti. Somersetski Slovence so dobre in po strežljive duše in najbrže se kem pa človeku tako hitro prikupi radi tega. Videl sem tudi mlada dela gorskega škramatelja, ali pa je bil angelček ali pa fifty-fifty. Jaz ne vem, torej vam tudi povedati ne morem. Boste že tudi brez tega živeli.

Zelo zanimiva je vožnja čez Marshall Pass. Ozkotirna železnica ga prevozi pri višini 10.300 čevljev. V dolini pri Gunnisonu in na oni strani v Salidi je drevje že blestelo, gorovje pa, preko katerega smo plezali v neštevilih ovinkih, je bilo v globokem snegu. Kmalu se je zvečerilo in luna je obsijala to romantično gorovje. Človek bi mislil, da ne more biti lepote v zimi in snegu, posebno če v gluh, mrzli noči, ampak krasota narave je tudi v takih krajih in časih naravnost čudovita. V luninih žarkih postane sneg še bolj bel in smreke, ki strle iz snega, tuhtam posamezno, drugod v večjih skupinah, izgledajo kot črne strahovi. Vsaka ima poleg sebe večjo ali manjšo črno pošast, lastno senco. Vlak pa hropi in bruhla iskre, kakor da prvi ogenj in žveplo bljuvajoč peklenjski zmaj v začarano deželo, polno raztopljenega srebra in zakletih princesin.

Gotovo ste že slišali ali čitali o čudoviti soteski Royal Gorge med postajama Salida in Canon City. Soteska je tako ozka, da je na dnu komaj prostora za reko Arkansas in enotirno železnico, ki je itak večinoma vsekana v živo skalo. Skalne stene na obeh straneh se dvigajo skoro navpično, ponekod do 5000 čevljev visoko, merjeno od reke. V dno te divje, slikovite soteske le malokdaj solnce posije. V rosnem pomladnem jutru sem se divil čudom te soteske, nakar sem "razjahal" v Canon City. Tam sem se mudil le malo časa, torej nisem izvedel drugih posebnosti, kot da je pozni sneg uničil vseh pridelek sadja po bujnoeveto-

Duh Malthusa se znova pojavlja.

Včasih pade strašnejša senca kot je ona včim in kug preko vizije onih, ki razmišljajo o bodočnosti človeškega rodu. Ena teh sen je pošast preobljudenja, katero je prvokrat vzbudil v življenje pred približno sto leti in četrt Rev. T. R. Malthus ter jo predstavil preplšenemu človeštvu. Malthus je namreč opazil, da se prebivalstvo sveta veča v hitrejšem razmerju kot pa produkcija živil. Vsled tega je prišel do prepričanja, da bo prišlo celo človeštvo zopet nazaj na stališče animalističnega obstoja, če se ne bo na ta ali oni način ustavilo te neprestane pomnožitve človeškega rodu. Nadaljno preveliko pomnožitev človeškega rodu pa je mogoče soglasno z Haroldom Cox preprečiti s pomočjo moralnega zadržaja, izgračev in bede. Zadnja dva vzroka sta očitno najbolj uspešna.

Veliki uspehi dobe strojev so bili doseženi šele dolgo potem, ko je pisal in razmišljal Malthus, r ti uspehi so le preložili na poznejši čas, ne pa odpravili problem, s katerim se je peal Malthus. Tekom preteklega stoletja se je prebivalstvo sveta strašno pomnožilo. Med letom 1901 in 1911 je bilo skupno povečanje prebivalstva v Angliji in Wales večje kot povečanje tekom celega osemnajstega stoletja. Med letom 1851 in 1911 se je prebivalstvo Anglije podvojilo. Če bi šla stvar tako naprej, bi samo Angleži štedi v manj kot tri sto letih in pol toliko kot znaša sedaj celo prebivalstva sveta.

Angleži pa niso sami, kajti najti je tudi druge naroda, kojih število raste in pri katerih zadržuje le lakota velikansko pomnožitev. Mogoče polovici človeštva ni znano, kaj pomenja zadostna hrana.

Mr. Cox pravi v tem pogledu:

— Če bo 300.000.000 prebivalcev Indije ali 500.000.000 prebivalcev Kitajske konsumiralo le polovico toliko hrane kot jo smatra Angleži ali Amerikanci za potrebno, bi ostalo le malo, če sploh kaj, za ostali svet.

Primeren standard življenja za celo človeštvo je sedaj popolnoma nemogoč. Tudi ne bo nikdar mogoče, če se bo prebivalstvo množilo tako hitro kot produkcija živil ali pa celo hitreje. Če ne bodo uveljavljene omejitve z ozirom na pomnožitev človeštva, bodo predstavljale naslednjo fazo zgodovine vojne za obstanek. Še pred temi vojnami pa bo prišla tiha vojna, v kateri se bodo najbolj rodovitne skupine, ki so sedaj one z najnižjimi živlenskimi standardi, množile na stroške skupin, ki imajo višje živlenske standarde.

Sredstvo, katero priporoča Mr. Cox je enostavno ter eno izmed sredstev današnjih radikalcev. To je sredstvo, ki bo napolnilo številne ljudi z ogorčenjem. Obsojanje pa ne predstavlja nobenega odgovora. Če se hočemo izogniti takemu sredstvu, moramo najti kako drugo, ali pa bodo naši potomci par generacij od sedaj naprej kot kunce v kakem letu velike suše.

Še pred tem pa bo prišlo do tako živinskih in miševinskih vojn kot se nam sedaj niti ne sanja. Nepopisna beda pa bo usoda vedno naraščajočih milijonov človeškega rodu še predno bo naslednja generacija mrtva. To je predmet ki je veliko večje važnosti kot katerikoli drugi s katerim se mora v sedanjem času pečati svet.

takih, ki mislijo, da so, radi zdrave klime in zdravih studencev. Par milj od mesteca Manitou se razprostira sloveči naravni park, imenovan Garden of Gods. Park je lastnina mesta Colorado Springs, kateremu ga je zapustil nek bogataš, z navodilom, da mora biti park javen, pristopen vsakemu. Zanimiv je radi čudnih skalnih tvorb, ki predstavljajo ljudi, živali, velikanske gobe in različne druge predmete — vse produkt narave. Videl sem ta park že enkrat prej in mi je bilo žal, da ga to pot nisem ategnil ponovno obiskati.

V Coloradu City, ki je bilo nekdanje glavno mesto Colorade, zdaj pa je, če se ne motim, del mesta Colorado Springs, sem videl prvo državno hišo ali prvi kapitol Colorade. Postavljen je bil leta 1858 in sicer je zgrajen z napol obdelanih drevesnih debel, kot kakšna pečlarska koliba. Sprejaj ima dvoje oken in notranji prostori niso večji kot zberovalna dvorana kakšnega pohlevnega društva. To je bila prva državna hiša Colorade, ki je ena najbogatejših zapadnih držav. Pa poglejte, kakšen krasen kapitol ima sedaj v Denverju!

V zadnjemomenjenem mestu sem se zamudil le toliko, da sem posetil Mr. J. Blatnika, Mr. J. Pekeca in še par drugih rojakov, nakar sem odšel naprej. Kam? Za nosom!

Država Colorado je lepa in zanimiva v vsakem letnem času, posebno severni del, a najlepša je gotovo poleti, ko začetno nežne, bele in višnjeve kolumbine in te snežniki, bistrski gorski potoki in reke ter temni gozdovi kar kličejo in vabijo. V srebrnih gorskih vodah je polno pikastih postvri, ki baje korajz čakajo, da jih pride kdo loviti. Pripovedujejo, da se je treba za drevo skriti, kadar natikaš črva na trnek.

Kot zanimivost naj še omenim, da država Colorado nima "home made" imena za pregrešno do malo rakijo, ampak si je izposodila "belo mulo (white mule)" od države Kansas. Slava "bele mule" dosega tudi Wyoming, Utah in New Mexico. V Minnesoti kličejo to zlahtno pijačo "moonshine", v Washingtonu "grapo", v Ohio "raisinjack", v Californiji pa "jacks" ali "jacks brandy". Ponekod jo celo nič klicati ni treba, ampak se samo kaže s palcem in kazalcem, ponekod z očesom ali pomiga z ušesom. — Pa kaj bi vam to pravil? Saj sami veste!

Anton J. Terbovec.

Francosko misel pa nam v celoti odkriva Jean Guiraud. Ta pripoveduje v francoskih listih, ki so mu na razpolago, da na Ogrskem obstoja monarhistična stranka, ki si prizadeva, da bi krona pripadla nadvojvodu Frideriku, velikemu germanofilu. Ta stranka je nasprotna kralju zaradi njegove francoskoljubnosti. Nemčija je sovražnica Habsburžanov in podpira sedanje proviziorno stanje na Ogrskem in v Avstriji, da bi ti dve deželi prisilila, da se združita z Nemčijo, ko se ta okrepi in se več ne bo imela bati entente. Zato, sklepa francoski publicist, je v interesu Francije, da se Avstrija in Ogrska gospodarsko okrepita, da bi mogli tako paralizirati vpliv Nemčije in služiti interesom Francije v Evropi.

To so torej francoske misli in nameni. Sicer odnevaajo samo iz gotovih krogov, da imajo ti krogi velik vpliv tudi na vodstvo francoske zunanje politike, dokazuje dejstvo, da se je francoska vlada v zadevi Karlovega povratka obnašala čisto pasivno. Jugoslavi morajo vedenje Francije, za koje interese so se v svetovni vojni toliko žrtvovali, ostro obsojati in upravičeno gledati z neko bojznostjo v bodočnost, ker niso sigurni, da ne bi zavezniki zopet kdaj kaj podobnega poskusili na škodo naše države. O nainosti francoskega javnega mnenja, ki meni, da bodo Habsburžani pomagali ententi zadrževati vpliv Germanije, se nam ne zdi vredno izgubljati besed. Treba se je vprašati, zakaj inozemstvo tako mirne vesti žali naše interese, — kakor da bi nas sploh ne bilo? — Pač zato, ker naša sedanja vlada sama ponižuje našo državo v tujem svetu, ker njeno časopisje sumniči velik del jugoslov. naroda kot "protidržaven element" in vodi kulturno bojno politiko, vsled česar se ustvarja v inozemstvu mnenje, da s tako slabotno državo sme vsakdo pometati. To naj bi premislila redanja demokratsko - radikalna večina!

Raznoterosti

Mreže proti m'skitom.

Mreže proti moskitom niso nikakor nova iznajdba. V nekem članku, katerega je objavil v listu Naleet v Londonu Sir Patrick Hehir, zdravnik in general v pokojju, ki je prepotoval celo Indijo in predaval domačinom glede vzrokov malarije, navaja Herodota, ki poroča o Egiptčanih, živčih ob rekah, jezerih in močvirjih, naslednje:

— Vsak človek ima mrežo, s katero lovi preko dneva ribe, dočim jo uporablja ponoči na naslednji način: — K ogre spat, vrže mrežo okrog svoje postelje ter zleze nato pod njo. Če bi se zavil v svojo obleko ali drugo odejo, bi ga komarji kljub temu opikali, a skozi mrežo ne morejo. —

Rimljani so nazivali moskitno mrežo "conopeum". O takih moskitnih mrežah poročajo Horae, Properej in Paulus Silentiarius. Horae in Properej govorita o nji na tak način, da se je za močnejša Rimljana nespodobno odevati z moskitno mrežo.

Medicinski mož ni bil slepar.

Takozvani medicinski mož, kot so ga poznali starodavni ter ameriški Indijanci, ni bil slepar, kot poroča dr. Marret z vseučilišča v Oxfordu. V svoji knjigi, katero je izdal pred kratkim, opisuje učeni zdravnik delovanje medicinskih mož pri različnih primitivnih narodih ter prihaja tekom svojih izjavjanj do prepričanja, da je vpliv teh ljudi predvsem duševen in da so s pomočjo sugestije v stanu ozdraviti številne bolezni, katerim ni mogoče priti do živega z navadnimi sredstvi.

Kdo je našel fosfor?

To, kar imenujemo sedaj fosfor je našel neki kemik po imenu — Brand leta 1670, ki je dobival to snov v majhnih množinah iz kosti. V onih dneh misticizma se je smatralo to snov, ki žari, ne da bi gorela, za pricip življenja. Senzacija, katero je vzbudila ta najdba je bila slična oni iznajdbe radija 250 let pozneje.

K vprašanju koridorja.

Iz dobro informiranih čehoslovskih virov poročajo listi, da antanta z idejo koridorja med Čehoslovaško in Jugoslavijo ni zadovoljna. — Antanti še marsikaj ni po volji. Ta naprimer ne, da so Turki nabili v Mali Aziji Grke in zmečgli račune v Orijentu — antanti, ne Grkom!

Iz urada slov. sam. dr. "Domovina" v Barberton, O.

Bratje in sestre!

V smislu sklepa celokupnega društvenega upravnega in nadzornega odbora z dne 17. aprila 1921, se mora finančno stanje društva priobčiti v list Glas Naroda in to celoletno poročilo za leto 1920 ter prvega četrt leta 1921, za januar, februar in marec, kakor sledi:

Dohodki:	
Pristopnina in mesečina v letu 1920	\$1609.00
Dar C. C. Co.	370.50
Rent dvorane in po oskrbniku	1827.12
Na sejah	206.95
Društvene veselice	1620.55
Razno in drugo	75.32
Victory bondi	200.00
Prenos gotovine dne 31. decembra 1919	540.82
Skupni dohodki v letu 1920....	\$6450.26

Stroški:	
Bolniška podpora in pogrebi	\$1127.50
Plača oskrbniku dvorane	285.00
Voda, gas, elektrika, olje	94.28
Peč, davki in tiskovine	93.92
Premog	140.00
Zabave	1114.37
Obresti in kupljeno	972.61
Na dvorano	1875.25
Skupni stroški v letu 1920....	\$5703.08
Preostanek gotovine dne 31. decembra 1920	747.18
Skupaj....	\$6450.26

Knjige pregledane dne 31. decembra 1920 ter najdene kot zgoraj navedeno.

Za upravni odbor:

John Ujčić, predsednik. Fr. Poje, tajnik. Joe Leksan, blagajnik.

Za nadzorni odbor:

Joe Hiti, Joe Macherolj, Johan Seg.

POROČILO ZA MESEC JANUAR, FEBRUAR, MAREC, 1921.

Dohodki:	
Pristopnina in mesečina	\$ 458.75
Rent dvorane	311.05
Obresti od bondov	4.76
Prodano	238.10
Dar C. C. Co.	64.50
Dohodki veselice	488.06
Gotovina dne 1. januarja 1921, prenos	747.18
Skupaj....	\$2312.40

Stroški:	
Bolniška podpora	\$ 207.00
Obresti	147.00
Na dvorano	225.00
Veselice	156.50
Kupljeno, gas, voda, elektrika	177.85
Tiskovine	30.65
Delo, taks, poprava	210.88
Skupaj....	\$1154.88
Preostanek 31. marca 1921.	1157.52
Skupaj....	\$2312.40

Gori navedeno poročilo o počevanju Slovenskega Samostojnega društva "Domovina" je najboljši dokaz našega dela. Zata pa bratje in sestre, naprej po začetni poti. Ne ustrašimo se dela v bodoče. Gledati moramo, da bode sleherni Slovenec član Samostojnega društva "Domovina". Agitacija je najboljši uspeh. Torej, bratje, sestre, poslušajte se.

Knjige pregledane dne 17. aprila 1921 ter najdene v najboljšem redu.

Upravni odbor:

Johan Ujčić, predsednik. Fr. Poje, tajnik. Joe Hiti, blagajnik.

Nadzorni odbor:

I. John Seg. II. Joe Macherol. III. Math. Mihelčič.

NAZNANILO.

Slovensko Sam. Društvo "Domovina":

Bratje in sestre:

Vsled smrti sestre Marije Otoničar, rojena dne 10. maja 1888 v vasi Papeži, Kranjsko, pošta Plesci, Hrvatsko, pristopila v društvo 3. septembra 1920, umrla dne 15. aprila 1921, članica društva 7 mesecev in 12 dni, opravičena je do pogrebniških stroškov. Vsak član in članica plača v to svrbo \$1.00 (en dolar) izredne doklade v mesecem maju.

Bratje in sestre, vpoštevajte sklepe.

Dalje vabi Društvo v obilen pristop. Plačuje bolniško podporo, skrbi za pogreb. Mesečina \$1.00. Pristopnina \$5.00. Sprejemajo se člani do 50. leta starosti. Društvo lastuje svojo dvorano.

Uradniki za leto 1921 so: Johan Ujčić, predsednik. Frank Poje, tajnik. John Spetie, pok. pred. Jakob Sabec, zapisnikar. Joe Hiti, blagajnik. Fr. Zadel, zastavnik.

Iskreni pozdrav do vas bratje in sestre, vam ostajam udani

Frank Poje, tajnik.
in upravitelj dvorane,
807 W. Tusce Ave.

Valepomembni govor dr. Korošca.

Ljubljanski "Slovenec" poroča:

V neki seji konstituantne, ki se je vršila v mesecu aprilu, je imel dr. Korošec vlepomemben govor. V početku govora se je bavil z nalogo ustave in rekel, da bi ustava morala biti produkt narodovih potreb in razmer, v katerih narod živi, ustava, ki bi štela pravice vseh državljanov. Francoska revolucija je započela borbo za politično demokracijo, politična borba leta 1848 je rodila narodni demokratizem, svetovna vojna pa ekonomski demokratizem. Ta ekonomski demokratizem bi moral prevzeti ustava, ako hoče, da zadovolji narod. Vlada ni samo uvedla centralno upravo, marveč tudi centralni parlament, tako da ta ne more zadovoljiti naroda. Današnja doba zahteva od parlamenta, da razvije svojo delavnost na najraznovrstnejša področja, a tega v sednji obliki ne more. To je razlog, da je Jugoslovanski klub zahteval socialno-ekonomsko zbornico, ki je produkt potrebe današnjega časa. Na socialno-ekonomski del so se ozirale vse ustave, ki so nastale po vojski, ker so to morale storiti, da bodo produkti časa, v katerem so nastale. Vse ekonomske odredbe, katere je izdala naša vlada, so samo začetek in ne morejo odgovorjati celemu obsegu gospodarskega vprašanja.

Nato je govornik kritiziral — vladi predlog o avtonomiji in ugotovil, da najmanjša upravna enota — občina — po vladnem načrtu ustave nima niti toliko samouprave, kakor prej po srbski ustavi.

Ta ustava sploh ne garantira te avtonomije. Vlada je v glavnem samo povečala število samoupravnih edinic, ni se pa ozirala na socialno politične in kulturne razmere. Vlada pravi, da je število glavno, nasproti temu pa mi ugotavljamo, da se je treba prilagoditi razmeram. Hrvatska in Slovenija zahteva zgodovinske pokrajine. Hrvati in Slovenci zahtevajo za svojo pokrajino zgodovinske meje, da ostanajo one kulturno-gospodarske politične enote, ki jih je stvorila zgodovina, tudi nadalje v organizaciji naše države.

Pri tej izjavi dr. Korošca so nastale burne scene. Srbski poslanec dr. Korošec očitali, da je on za zastanek avstrijskih pokrajin.

Korošec konstatira, da se pri vprašanju o samoupravi od Hrvatov in Slovencev sploh ni zahteval sporazum, temveč so srbske stranke to vprašanje rešile na svojo roko. Z njihove strani se ni stvarno poskušalo, da se to vprašanje, ki sega tako globoko v naš narod, reši med plesemi sorazmerno.

Srbsko plemo nam odreja avtonomijo radi tega, ker se boji hegemonije v onih pokrajinah, — kjer Srbi niso v večini. O taki hegemoniji pa ne more biti niti govora. Gotovo je, da bi Belgrad mogel to preprečiti tudi v zgodovinskih pokrajinah. Le ako daste zgodovinske pokrajine, boste zadovoljili Hrvate in Slovence in zagotovili srbsko, hrvatsko in slovensko bratstvo. Razdelitev državnega ozemlja v zgodovinske pokrajine je jamstvo ljubezni in sloge.

Mi se ne razlikujemo od vlade samo v tem, nego glede samega pojma samouprave. Mi zahtevamo ne samo administrativno, nego zakonodajno samoupravo.

Vi pravite, da se s tem uničuje naš unitarizem ali edinstvenost, a to ne stoji, ker edinstvena je država, katere ima eno ozemlje, navedeno v eno državno pravo. Nič ne pravi, ako se država deli v občine, da je narod razdeljen, a isto tako narod ni razdeljen, čeprav država je razdeljena v pokrajine. Te ne kršijo suverenosti državne oblasti, ker so same del suverene oblasti, a ne morejo si prisvojiti suverenosti. Pokrajinska oblast je sama po sebi odvisna od centralne oblasti, od državne oblasti.

Od državne oblasti se zahteva možnost, da država organizira svojo upravo in tega ne onemogočujejo pokrajine, ki so stvorjene od celokupne vlasti. To vedo demokraci in radikalci, to je priznal Vojta Marinković, ki je dejal, da ne gre za razdelitev v zgodovinske pokrajine samo po sebi, ampak da se boji centralizma. A jaz izjavljam, da noben član naše stranke ne goji centralizma, tendence niti ne stremi za njimi.

Nato je govoril dr. Korošec o žalitvi, ki se je prizadela katoličnomu s članom 13. ustave, kateri onemogočuje občevaranje v rzhovnim poglavarjem cerkve. Te odredbe se ne bo držal niti en katoliški duhovnik niti vernik. Ko bi se temu odrekli, bi nehali biti člani katoliške cerkve. Nato izjavi o kancelarstvu, da ga mi nikdar ne bomo priznali, in da je v interesu cele države, ako se pusti katoličnomu svoboda.

Na koncu izjavi dr. Korošec: Govoril sem odkrito. Morete me šteti med protidržavne elemente, ker je vaše čašopisje polno "protidržavnih elementov" in "avstrijančine". Vsa beseda proti sistemu znači separatizem in protidržavnost, skoraj vse bi moglo biti vedeti, kako si morajo v znanjem sveta predstavljati kristen

co države, v kateri je po našem mnenju toliko protidržavnih elementov. Mi vsi imamo eno skupno točko in ta je ljubezen do te zemlje, zato morate delati na to, da pride do sporazuma, brez katerega ne more biti zadovoljstva.

Med govorom dr. Korošca je vsa opozicija burno poskrla in pri nekaterih odstavkih njegovega govora celo člani vlade in mušimani. Med njegovim govorom je prišlo med mušimani do odkritega spopada, in sicer med pristajši prof. Balača na eni in med vladnimi pristajši na drugi strani.

Pogled na Ljubljano.

Ljubljanski "Slovenec" piše: Bela Ljubljana, prestolnica Slovenije, bi ob suhem vremenu bolj zaslužila priimek praška Ljubljana, ob deževju pa blatna Ljubljana.

Kadar potegne veter, si zavrt v goste oblake prahu, da komaj dihaš, kadar pa dežuje, pa iščejo pasanti v nekaterih ulicah veže, da jih ne oškropi voz ali pa avtomobil.

V tem oziru je Ljubljana naravnost idealno zanemarjena in daleč daleč zaostaja za manjšimi mesti kakor sta Maribor in Celje.

Kakšen neugoden vtis dobi tujec, ko stopi iz vestibula glavnega kolodvora v Blatno vas oziroma Praško vas.

Liberalna gospoda ni znala tekom desetletij iz Ljubljane narediti to, kar bi bila morala in kar bi tudi lahko naredila. Je pač v bistvu gospodarskega sistema kapitalističnega navdahnjena buržoazija, da bolje vodi svoje lastno gospodarstvo, kakor javno gospodarstvo. To je na prav imeniten način dokazal Dunaj, kjer je liberalna gospoda svoj čas silno slabo gospodarila in venomer svoje slabo gospodarstvo zagovarjala z izgovorom, da ni denarja.

Ko pa je prevzel mestno gospodarstvo socialno navdahnjeni dr. Lueger, je znal najti finančne vire, ki niso obremenjevali davko plačevalcev in dvignili mesto gospodarsko tako, da so mu morali peti slavo in hvalo celo njegovi najhujši politični nasprotniki.

Pogoj dobrih cest in ulic je, da so dobro fundirane in da imajo primeren padec, da ob dežju nikjer ne zaostaja voda; nasipati pa se morajo z dovolj trdnim kementom, da ga težki vozovi ne zdrobijo takoj v prah in blato. To so tako splošno znane stvari, da ne zahtevajo nobenega tehničnega znanja, vendar se je v Ljubljani v tem oziru tekom desetletij grešilo. Da pomeni to tudi v higijeni oziroma oziru veliko pomanjkljivosti, ni treba še posebej naglašati.

Ena najzornostnejših takih ulic je Pražakova ulica pri postlopu Zafratne zveze. Z granitom ali asfaltom tlakovanih ulic Ljubljana ne pozna. Razen dela Dunajske ceste in malega dela Rožne ulice, ki jih je dal tlakovati bivši cesar, je v Ljubljani tlakovana le Prešernova ulica in majhen del Šelenborgeve ulice.

Na predlog g. župana dr. Tavčarja je občinski svet Ljubljanski v seji dne 23. marca sklenil, da se za 2 milijona nabavi materiala za tlakovanje ulic pri Celjski druzini.

Če se uredijo ljubljanske ulice kakor je treba, bo danes stalo o grozno denarja, dočim bi bilo mestno gospodarstvo primeroma malo čutilo, ako bi bili mestni občetje sproti in po načrtu opravljati ta posel. Toda stara stvar je, da se liberalna gospoda vzdravi in vidi potrebo četi tedaj, ko je treba iznova stopiti pred volice. Tako je bilo in tako bo ostalo, dokler ne pridejo v občinski svet novi ljudje, ki bodo imeli več

Elegantne sloparks ob

Elegantne sloparks ob

Velika reka, ki teče v letovisih ob Sredozemskem morju, predstavlja tudi bogata lovišča za mednarodne dolgooprstne in sleparje obeh spolov in kljub številnim in nepristanim svarilom se številu tatvin in ropov vedno bolj množi. Oblasti so izdale naslednja svarila:

— Ne nosite denarnice ali vrednostnih papirjev v svojem prsemu žepu.

— Ne imejte železnih tiketov skupaj z denarjem, tako da lahko vsakdo vidi, kje imate slednjega, če se zahteva od vas tiket.

— Ne pozabite, da kljub vsem naporom železnih družb in francoske policije, dobro oblačeni člani mednarod. tatinskih družb še vedno posejajo vozove prvega razreda.

V vsakem velikem hotelu je najti v sobah svarilo na vratih, ki pravi: — Pozor! Zapahnite ponoči svoja vrata!

Kljub vsemu temu pa se izgube množijo, prav posebno v hotelih, na plesiščih in pri igrah. Senzacionalne tatvine dragocenega nakita tekom sezone prekašajo vrednost petindvajsetih milijonov frankov.

Tekom celega leta je iznašla izguba vsled tatvin v Parizu 24 milijonov frankov in tekom tri mesece trajajoče sezone ob Rivieri je znašala vrednost ukradenih dragocenosti 25 milijonov frankov in k temu je treba še pripomniti, da se ni skoro nikogar aretiralo in da se ni skoro ničesar dobilo nazaj. V treh mesecih se je ukradlo več kot so ukradli profesionalni zločinci v Parizu v celem letu!

Kdo pa je storil to? Večinoma mlade ženske, pričetnice, katerih nima nihče na sumu.

To je presenetljiv sklep, do katerega je prišla najboljša policija na svetu. Če bi bili krivi edinele profesionalni zločinci, bi policija to dobro vedela. Profesionalci puščajo za seboj sled, posebno v teh dnevih potnih listov in vzajemnega dela med policijami različnih mest. Tukaj pa ni ničesar, za kar bi se dalo prijeti. To je delo nepoznanih ljudi, katerih ni mogoče ločiti od njih žrtve. To ni težka roka moškega, temveč elegantna ročica rojene dame.

Kako pa so prišle ženske do tega, da so postale zločinke? Treba je to pogledati na bele roke žensk ki sede krog igralnih miz, pokritih z zelenim blagom, in človek takoj razume. Treba je čitati le krajevne liste, in človek dobi še večji vpogled v razmere. Tako je na primer pisal Eclairer de Nice pred kratkim:

— Neka ameriška ženska je izgubila pred kratkim 14.000 frankov v Monte Carlu. Posrečilo se ji je priti de Lyonsa, kjer je običajno, ker ni imela denarja, da bi potovala naprej ali se nastanila v hotelu. Zaman je skušala izmenjati v denar neki ček, a končno se ji je posrečilo pregovoriti ameriškega konzula v Lyonsu, da ji odobri ta ček. Pozneje, ko se je izkazalo, da je ček naveden, je bil konzul prisiljen dvigniti proti njej obtožbo.

Dr. Locard, načelnik francoske policijske šole v Lyonsu, je objavljal razkritje, ki je najbolj važno izza časa, ko je Bertillon izumil svoj sistem oditisa prstov. Dognal je namreč, da je mogoče ugotoviti identičnost osebe ne le spomenoč oditisa prstov, temveč tudi s pomočjo oditisa kože na kateremkoli drugem delu kože. Vsak posameznik del kože pušča svoj znak in dr. Locard je imenoval ta svoj novi izum "poroskopijo".

S pomočjo tega novega izuma upa francoska policija izslediti tudi mlade tatvice, ki operirajo ob Rivierji in ki nosijo stalno rokavice pri svojem delu, valed česar ne puščajo nikakih odtisov prstov za seboj. Lahko pa se zgodi, da se dotaknejo s takim drugim goim delom svojega telesa mize, omare, akatije ali kateregakoli drugega predmeta v bližini ter pušče za seboj znak, po katerem jih je mogoče spoznati. Težkoča pa obstoja v tem, ker je nemogoče pripraviti ženske goste katerega odličnega hotela do tega, da bi se pustile preiskati, kajti akoro v vsakem slučaju se nahaja tatvica med odlično družbo samo, zavzema k tatvini valed izgub, katere je doživela pri igri.

Smisla za komunalno politiko, kakor se ga imeli ljubljanski liberalci, ki bodo imeli več

Iz Slovenije.

Vzгляд lenobe.

Neki svinjski hlev na Poljanah. Zapusčen. Na kupu smrdljive slame leži leno in malomarno znan ljubljanski berač Janez Žabjek. Je skrajno zanemaren. V svoji veliki lenobi se mu ne ljubi niti premakniti se z mesta v zaduhlem hlevu. Okoli njega pa murgoli velikanski roj živih uši, ki tvorijo kar bele grozde. Da ga izkopljejo iz svinjaka, je bil poklican mož rešilne postaje.

Proračun kmetijskega ministrstva za leto 1920—1921.

Skupni izdatki ministrstva znašajo za Slovenijo 19.912.148 K. in sicer: za poverjenišvo 486.351, za kmetijstvo 1.321.200, za živinorejo 5.060.131, za živnozdravništvo 1.400.149, za kmetijsko šolstvo 2.183.475, za preizkuševalna zavoda v Ljubljani in v Mariboru 114.204, za kmetijska posestva 178.734, za meloracije 1.792.749, za agrarne operacije 484.681 in za generalno inspekcijo vod 1.237.374 K. Razen vsega tega znašajo izredni izdatki 5.653.100 kron; od te svote je določenih za regulacijo Save, Kamniške Bistrice in Ljubljani 3.560.000 K. Za nakup semen je določena smešna nizka svota 100.000 K. Izdatki za sadjerejo so ti-le: Potni stroški 20.000, drevnesnice 172.500, vrtnarstvo 19.000, vinarstvo 75.000, drzavni nasadi trt 484.000 in kletarstvo 25.700 K. Proračun je torej glede sadjarstva absolutno nezadovoljiv. Živinoreja: Za nakup bikov 300.000, za licenciranje bikov 300.000 za nagrade 100.000, za dodatke živinorejskim združenjam 40.000, za izboljšanje hlevov 15.000, za nabavo plemenskih svinj 60.000, za nakup mladih žrebet 100.000, za podpore konjerejskim združenjam 20.000, za dirke in razstave konj 30.000, za drobnico 52.000, za čebelarstvo 20.000, za ribarstvo 22.000 in za mlekarstvo 20.000 K. Številke govorijo jasno, da je sestavljal proračun človek, ki ni kos svoji nalogi. Na eni strani skoraj preveč, na drugi — prav pri najvažnejših stvareh — stokrat premalo. Upati je, da bo novi proračun znatno boljši.

Za poljudno strokovno naobrazbo obseza proračun naslednje postavke: podpore zasebnim gospodarskim šolam 40.000, gospodinjiski nadaljevalni tečaji za strokovno naobrazbo učiteljev 25.000, tečaji na ljudskih šolah 10.000, poučni gospodarski tečaji po deželi 70 tisoč, poučna nedeljska predavanja po deželi 70.000. K temu treba pristeti še stroške za vzdrževanje gojenev kmetijskih šol, ki znašajo 418.820 K, tako da odpade povprečno na šole v Mariboru, v Št. Juriju in na Grmu po 140.000 kron. — K temu dostavlja "Kmetijski list": Pomislite pa, da velja gledalščice, od katerega ima pravzaprav dobiček samo Ljubljana, 12.000.000 K. Zahtevamo odločno, da se v prihodnjem proračunu vse druge oziroma na duševno življenje na deželi. Iz proračuna se jasno vidi, da so ga sestavljali klekaleci. Zato pa je tudi kmetijska naobrazba popolnoma potisnjena v stran. Se pač boje pametnega in naobraženega ljudstva. Že vedno zakaj!

Kultura tobaka na Slovenskem.

Tobacna tvornica v Ljubljani je prejela sledeče prijave za sadije tobaka: Na Kranjskem (okr. glavarstva v Krškem, Novem mestu in Črnomlju) 14 sadičev s 43 tisoč 400 sadikami; v Prekmurju 5 sadičev s 13.000 sadikami; na Štajerskem (okrajna glavarstva v Brežicah, Celju, Ljutomeru, Mariboru in Ptujju) 498 sadičev s 249 tisoč sadikami. Razmeroma največ prijav je prišlo iz okrajnih glavarstev v Celju (s 132 sadičev) in v Ptujju (s 316 sadičev). Uprava tobacne kulture je začasno tako-le uravnana: glavno vodstvo in nadzorstvo strokovne, davčne in upravne službe je v rokah ravateljstva tobacne tvornice. Zaradi boljšega nadzorstva tobacne kulture je pri tvornici poseben oddelek, ki vodi vse posle za politične okraje v Črnomlju, Novem mestu, Krškem, Brežicah in Celju; v političnih okrajih konjskem, Ljutomerem, mariborskem in ptujškem ter v Prekmurju je pa nadzorstvo poverjeno "Začasnemu uradu za kulturo in odkup tobaka" v Ptujju. Vsi prijavljeni za sadienje tobaka so prejeli dovoljenje in v tobakovo seme, da ga mogli pravočasno posejati in pripraviti

ne razsadnike. Katerim se ne bi iz kateregakoli vzroka posetev tobaka obnesla, morajo to pravčasno javiti ravateljstvu tobacne tvornice v Ljubljani, ki jim poskrbi nadomestne sadike, ki si jih je za take primere preskrbelo.

Bogastvo jih bo zadušilo!

Pod tem naslovom piše dipl. agr. A. Jamnik v "Kmetijskem listu": V čim dalje večje zagate prihajajo države, ki se svetovne vojne niso vdeležile. To so predvsem Švica, Holandska, Švedska, Norveška, med nje pa prištevam tudi Ameriko, četudi se je bila nekaj časa aktivno vdeleževala bojev na strani entente (zavezničkov). Te države so med vojno dobavljale svoje stvari vojaškim se državam — seveda le za drago zlato. Prav tako je bila Amerika ena največjih dobaviteljic entente. Nastete države so si nabrale velikanske množine zlata. Z eno besedo: neizmerno so obogatele. Med vojno so s polno paro pospeševale produkcijo vseh predmetov ter zaposlovale čim dalje več delavstva; njih zaloge so se polnile. Njih denar je zaradi dobrega kritja in zaradi velikega povpraševanja po njih izdelkih vedno bolj pridobil veljavo, njih valuta (denarna vrednost) je postajala in še postaja vedno boljša. Vsled dolgotrajne vojne pa smo mi postali skoraj berači, ki več ne zmornemo niti en njih izdelkov. Najpotrebnejše smo si sicer morali nabaviti, četudi za krvave groše, a odslej se bo za silo nekaj časa izhajalo. Amerikanci in drugi imajo velikanske zaloge, zaposljujejo pa tudi še vedno velikansko število delavcev v svojih obratih. Njih produkcija se ne zmanjšuje in njih zaloge se kupijo. Po Ameriki sicer v zadnjem času odpuščajo razni obrati veliko delavstva, z obratovanjem pa vendarle ne morejo prenehati, ker imajo še velike zaloge sirovin ter so zaradi tega gospodarsko prisiljeni jih prodavati. Delavstva pa tudi ne morejo in ne smejo kar čez noč vreči na cesto. Dasi nočem biti prerok, vendar mislim, da se ne motim, ako trdim, da stoji vse spredaj omenjene obogatene države pred težko krizo, kajti na eni strani imajo polno zalogo, na drugi delavstvo, ki ga morajo zaposlovati, na tretji strani, to je v odprodaji njih izdelkov, pa praznoto. Mi berači ne moremo in ne umamo od njih ničesar več kupovati. Še celo pa ne zaradi njih visoke denarne vrednosti (valute). Tako jim postaja njih lastno bogastvo v nesrečo. Ne bo dolgo, ko bodo morali ponujati svoje blago skoraj za vsako ceno. S padanjem cen pa bo najbrže še bolj padala njih valuta. Na ta način bodo ti srečni nesrečni hoče noče morali vrniti precejšnje dele svoje bogastva zopet nam, od katerih so ga prejeli. Zategadelj pozivljam na vse strani: ne nabavljajte si ničesar, kar prav posebno in neobhodno ne potrebujete, in naj bodo to še stroji, industrijski izdelki, oblačilno blago, živila ali karsibod! Skušajmo nekaj časa prebiti brez vseh novih nabav, pazimo, negujmo in "flikajmo" to, kar imamo! S tem bomo, ako ne povzročili, pa gotovo pospešili stagnacijo pri onih, ki so usmerili vse svoje pridelovanje in trgovino na nas, ki smo postali berači in ki naj damo še zadnjo kapljico krvi in postanemo od njih popolnoma odvisni. Varčevanje in pametno ravnanje s tem, kar imamo, nam prihranita potrebo novih nabav. Ako ta potreba preneha, pridejo najbogatejši narodi upravičeno v skripe in cene bodo začele padati. Stiska teh narodov bo upravičeno nam v korist. In tako bo življenje samo izravnavalo in ozdravilo vse, kar ni prav in zdravo.

Pod tem naslovom piše dipl. agr. A. Jamnik v "Kmetijskem listu": V čim dalje večje zagate prihajajo države, ki se svetovne vojne niso vdeležile. To so predvsem Švica, Holandska, Švedska, Norveška, med nje pa prištevam tudi Ameriko, četudi se je bila nekaj časa aktivno vdeleževala bojev na strani entente (zavezničkov). Te države so med vojno dobavljale svoje stvari vojaškim se državam — seveda le za drago zlato. Prav tako je bila Amerika ena največjih dobaviteljic entente. Nastete države so si nabrale velikanske množine zlata. Z eno besedo: neizmerno so obogatele. Med vojno so s polno paro pospeševale produkcijo vseh predmetov ter zaposlovale čim dalje več delavstva; njih zaloge so se polnile. Njih denar je zaradi dobrega kritja in zaradi velikega povpraševanja po njih izdelkih vedno bolj pridobil veljavo, njih valuta (denarna vrednost) je postajala in še postaja vedno boljša. Vsled dolgotrajne vojne pa smo mi postali skoraj berači, ki več ne zmornemo niti en njih izdelkov. Najpotrebnejše smo si sicer morali nabaviti, četudi za krvave groše, a odslej se bo za silo nekaj časa izhajalo. Amerikanci in drugi imajo velikanske zaloge, zaposljujejo pa tudi še vedno velikansko število delavcev v svojih obratih. Njih produkcija se ne zmanjšuje in njih zaloge se kupijo. Po Ameriki sicer v zadnjem času odpuščajo razni obrati veliko delavstva, z obratovanjem pa vendarle ne morejo prenehati, ker imajo še velike zaloge sirovin ter so zaradi tega gospodarsko prisiljeni jih prodavati. Delavstva pa tudi ne morejo in ne smejo kar čez noč vreči na cesto. Dasi nočem biti prerok, vendar mislim, da se ne motim, ako trdim, da stoji vse spredaj omenjene obogatene države pred težko krizo, kajti na eni strani imajo polno zalogo, na drugi delavstvo, ki ga morajo zaposlovati, na tretji strani, to je v odprodaji njih izdelkov, pa praznoto. Mi berači ne moremo in ne umamo od njih ničesar več kupovati. Še celo pa ne zaradi njih visoke denarne vrednosti (valute). Tako jim postaja njih lastno bogastvo v nesrečo. Ne bo dolgo, ko bodo morali ponujati svoje blago skoraj za vsako ceno. S padanjem cen pa bo najbrže še bolj padala njih valuta. Na ta način bodo ti srečni nesrečni hoče noče morali vrniti precejšnje dele svoje bogastva zopet nam, od katerih so ga prejeli. Zategadelj pozivljam na vse strani: ne nabavljajte si ničesar, kar prav posebno in neobhodno ne potrebujete, in naj bodo to še stroji, industrijski izdelki, oblačilno blago, živila ali karsibod! Skušajmo nekaj časa prebiti brez vseh novih nabav, pazimo, negujmo in "flikajmo" to, kar imamo! S tem bomo, ako ne povzročili, pa gotovo pospešili stagnacijo pri onih, ki so usmerili vse svoje pridelovanje in trgovino na nas, ki smo postali berači in ki naj damo še zadnjo kapljico krvi in postanemo od njih popolnoma odvisni. Varčevanje in pametno ravnanje s tem, kar imamo, nam prihranita potrebo novih nabav. Ako ta potreba preneha, pridejo najbogatejši narodi upravičeno v skripe in c

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado,

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapiskar: ROBERT BOLECK, 448, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDEČIĆ, 4486, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCHE, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBOLNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCHAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAN, 500-501 - 45 Ave., Denver, Colo.

ZAKUŽEVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 152, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 250, Ely, Minn.
PETER GESHILL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 53 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse domaće nakladnice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prošnje za vstop na predsednika glavnega porotnega odbora.

Naznanilo.

IMENIK KRAJEVNIH URAD-
NIKOV ZAPADNE SLOV. ZVE-
ZE ZA LETO 1921.

Društvo S. Martina, št. 1.

Predsednik: Adolf Anžiček; tajnik: John Staresin, 4576 Logan St.; blagajnik: John Cesar. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Denver, Colo.

Društvo št. 3.

Predsednik: John Merhar; tajnik: Joseph Pritekel, 1240 Pine St.; blagajnik: John Trontelj. Seje se vsako prvo nedeljo v mesecu. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo Zapadni Junaki, št. 4.

Predsednik: John Vidic; tajnik: Peter Blatnik, Box 286; blagajnik: Joseph Percich. Seje se vsakega desetega v mesecu. Vsi v Midvale, Utah.

Društvo Planinski bratje, št. 5.

Predsednik: Frank Mohar; tajnik: Frank Klun, 513 W. 2nd St.; blagajnik: John Stibernik. Seje se vsakega 10. v mesecu v lastni dvorani. Vsi v Leadville, Colo.

Društvo Zvon, št. 6.

Predsednik: Jos. Kapsh; tajnik: Mihael Kapsh, 508 N. Spruce St.; blagajnik: Frank Klun. Seje se vsakega 12. v mesecu v Domu društva Zvon Z. S. Z., in Triglav S. N. E. J. Vsi v Colorado Springs, Colo.

Društvo Sv. Rožnega venca, št. 7.

Predsednica: Mary Lesar; tajnica: Mary Prijatelj, 4570 Logan St.; blagajnica: Mary Staresinich. Seje se vsako prvo nedeljo v mesecu od dveh popoldne v Domu slovenskih društev. Vse v Denver, Colo.

Društvo Biser, št. 8.

Predsednik: Peter Medosh; tajnik: Joe Bohorich, R. F. D. Box 8; blagajnik: Joe Bohorich. Seje se vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Pittsburg, Kans.

Društvo Napredni Slovenci, številka 9.

Predsednik: Anton Strines; tajnik: Joseph Skrabec, 412 West New York Ave.; blagajnik: John Legan. Vsi v Canaan City, Colo.

Društvo Slovenski bratje, številka 10, Victor, Colo.

Tajnik: Frank Orazem, Box 622.

Društvo Sv. Janez Nepomuk, št. 11.

Predsednik: Frank Bek; tajnik: Joe Blatnik, Box 70; blagajnik: John Marček. Seje se vsak drugi ponedeljek v mesecu. Vsi v Rockvale, Colo.

Društvo Zgodnja danica, št. 12.

Predsednik: Ludvig Mihelich; tajnik: Avgust Topolovec, Box 16; blagajnik: Anton Sever. Seje se vsakega 15. v mesecu. Vsi v Clear Creek, Utah.

Društvo Junaki, št. 13.

Predsednik: Frank Trlep; tajnik: Anton Lesjak, Box 118; blagajnik: Anton Lesjak. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Frontenac, Kans.

Društvo Sloga Slovencev, številka 14.

Predsednik: Marko Petrich; tajnik: Joseph Kopavnik, Box 1601; blagajnik: Marko Petrich. Seje se vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Standartville, Utah.

Društvo Triglav, št. 15.

Predsednik: Peter Predovich; tajnik: Frank Pance, R. R. 1, Box 43; blagajnik: Nick Balich. Seje se vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Bingham, Utah.

Društvo Zapadna zvezda, št. 16.

Predsednik: Joseph M. Steblaj; tajnik: Anthony Jeršin, 111 W. 3 Street; blagajnik: Louis Lovšin. Seje se vsakega 10. v mesecu. Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo Hrabri Slovani, št. 17.

Predsednik: Marko Sikich; tajnik: Anton Šuklje, Box 58; blagajnik: Thomas Sarmo. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Frederick, Colo.

Društvo Sv. Alojzija, št. 19.

Predsednik: John Janezich; tajnik: Anton Mencin, 601 E. 49 Ave.; blagajnik: Frank Okoren. Vsi v Denver, Colo.

Društvo Planinke, št. 20.

Predsednica: Ana Stalecar; tajnica: Agnes Keržan, 803 Elm St.; blagajnica: Ana Težak. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu. Vse v Leadville, Colo.

Društvo Grintovec, št. 21.

Predsednik: John Zaitz; tajnik: Frank Sterbenk, Box 707; blagajnik: Frank Zaverl. Seje se vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vsi v Ely, Minn.

Društvo Sv. Mihaela, št. 22.

Predsednik: John Rebol; tajnik: Frank Ambrose, Box 75; blagajnik: Gregor Zalec. Vsi v Tootle, Utah.

Društvo Cleveland, št. 23.

Predsednik: Jakob Lužnar; tajnik: Joseph Ponikvar, 1011 E. 64th St.; blagajnik: Louis Mežnar. Vsi v Cleveland, Ohio.

Društvo Marija Pomagaj, št. 24.

Predsednica: Ana Fear; tajnik: J. W. Prince, 705 W. 2nd St.; blagajnica: Frances Sajm. Vsi v Salida, Colo.

Društvo Wilburton, št. 25.

Predsednik: John Gregorina; tajnik: Joe Alich, Box 617; blagajnik: Anton Volcch. Seje se vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi v Wilburton, Oklahoma.

Društvo Venček vijolič, št. 26.

Predsednik: Joe Vidmar; tajnik: Anton Oblak, Box 173; blagajnik: Silvester Turk. Vsi v Cairnbrook, Pa.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Združenje bo tvorilo eno izmed glavnih točk na prihodnji konvenciji Zap. Slov. Zveze. Na tej konvenciji se bo odločilo, se li združimo z ostalimi Jednotami in Zvezami, ali se bo pa odločila pot, katera bo vodila v prihodnost. Članstvo se je izreklo za združenje pri splošnem glasovanju. Zato je pa dobro, da se članstvo pravilno informira, predno se odloči usoda organizacije. Jaz nisem proti združenju in sicer s tako Jednoto ali Zvezo, ki je istega značaja kakor je naša ZSZ. Ne strinjam se pa, da bi se združili s kako strankarsko organizacijo. Mogoče si bo kdo mislil: Zakaj? Saj one Jednote plačujejo ravno take ali mogoče še boljše podpore kakor naša Zveza. To je tudi lahko mogoče. Zapišimo si pa tudi to, da smo prej vedeli za SNPJ, kakor pa za ZSZ. Zakaj se pa niso, ko so se ustanovljala društva, priključila k omenjeni Jednoti? Zakaj pa posamezni člani niso hoteli pristopiti k drugim organizacijam, katere so bile starejše in bogatejše kakor naša ZSZ? Članstvo gotovo ni bilo zadovoljno s politiko, katero goje razne slovenske organizacije. To je popoln dokaz, da članstvo naše Zveze želi biti prosto vsake politike in prepusti vsakemu svoje prepričanje, kar je edino pravilno v podporni organizaciji. Zaradi politike, ene ali druge, ki jo zavzame slovenske organizacije, so izgubile že veliko svojega članstva. Edino politika je rodila razdor in pri takih razdoru so se kljub starejšim organizacijam ustanovljale nove Jednote in Zveze. Tako se bo delalo v bodoče, ako se mi združimo ali ne. Ako se konvencija ne izreče za združenje, potem ni potreba več puščati vrat odprtih glede združenja. Ni potreba voliti nikakega združevalnega odbora, pa tudi ne dajati te stvari več na splošno glasovanje. Čemu napravljati stroške članstvu in organizaciji po nepotrebnem, ako se ne more priti do odločitve? Odkar se je vršilo splošno glasovanje glede združenja pa do sedaj, se članstvo ni več zanimalo za proevit organizacije. Veliko škodo je trpela organizacija glede te negotovitosti. Članstvo ni imelo nikake korajžje vedeti, da se kaj zanimalo za napredek. Čemu držati še dalje k tlom članstvo in organizacijo v takem položaju. Dalje bi priporočal, da se namesto združevalnega odbora volijo gospodarski odbor, kar bi bilo gotovo boljše za Zvezo. Sprejme naj se v pravila, da se voli pri vsakem društvu po enega organizatorja. Glavni urad naj ostane v Denverju, Colo.

Još. Ponikvar,

tajnik društva št. 23 ZSZ.

Cleveland, O.

Društvo Cleveland št. 23 Zapadne Slovenske Zveze je izvolilo odbor, da bo staval apel na vse glavne uradnike, uradnike vseh krajevnih društev, spadajočih k Zapadni i Slovenski Zvezi, in na vse člane, katerim je kaj za napredek te podporne organizacije, da se kaj dobrega ukrene na šestem glavnem zborovanju, ki se bo vršilo meseca avgusta, t. j. da se že sedaj vsaj nekoliko začne razmišljati te ali druge ideje, ki so potrebne in obenem si bo prihodnja konvencija prihranila zborovanje, ako se le nekoliko pomenimo o vseh važnih zadevah. Apel.

Da se zavzame bodoča konvencija za združitev, posebno ker je lansko leto članstvo glasovalo z nad dvetretinsko večino, naj se sedaj podvzamemo tisti koraki, ki bi se imeli podvzeti, ko bi se imela vršiti izvanredna konvencija. Zato naj se sedaj izreče enoglasno za to. Naše društvo se strinja, da se združi Zapadna Slovanska Zveza z eno ali drugo Jednoto ali Zvezo, samo da jamči vse zavarovalnine tistim, ki so sedaj zavarovani. Da jamči popolno svobodo članstvu vseh prepričan ter da se nadalje jamči, da ko se vršila prva skupna konvencija, da se bo delo članstvu (delegatom), ki bo do zastopali svojo organizacijo na prvem skupnem zborovanju, dovoljenje, da lahko izpremenijo tudi ime organizacije, ako bi tako razmere zahtevale, kar se bo videlo na skupnem zborovanju. Ako se pa bodo delegati strinjali s stari imenom, pa naj stari ime ostane, kajti ime nam je postaranska stvar, pa naj se že potem združimo s to ali s tisto organizacijo.

Još. Ponikvar, tajnik društva št. 23 ZSZ.

Cleveland, O.

Društvo Cleveland št. 23 Zapadne Slovenske Zveze je izvolilo odbor, da bo staval apel na vse glavne uradnike, uradnike vseh krajevnih društev, spadajočih k Zapadni i Slovenski Zvezi, in na vse člane, katerim je kaj za napredek te podporne organizacije, da se kaj dobrega ukrene na šestem glavnem zborovanju, ki se bo vršilo meseca avgusta, t. j. da se že sedaj vsaj nekoliko začne razmišljati te ali druge ideje, ki so potrebne in obenem si bo prihodnja konvencija prihranila zborovanje, ako se le nekoliko pomenimo o vseh važnih zadevah. Apel.

Da se zavzame bodoča konvencija za združitev, posebno ker je lansko leto članstvo glasovalo z nad dvetretinsko večino, naj se sedaj podvzamemo tisti koraki, ki bi se imeli podvzeti, ko bi se imela vršiti izvanredna konvencija. Zato naj se sedaj izreče enoglasno za to. Naše društvo se strinja, da se združi Zapadna Slovanska Zveza z eno ali drugo Jednoto ali Zvezo, samo da jamči vse zavarovalnine tistim, ki so sedaj zavarovani. Da jamči popolno svobodo članstvu vseh prepričan ter da se nadalje jamči, da ko se vršila prva skupna konvencija, da se bo delo članstvu (delegatom), ki bo do zastopali svojo organizacijo na prvem skupnem zborovanju, dovoljenje, da lahko izpremenijo tudi ime organizacije, ako bi tako razmere zahtevale, kar se bo videlo na skupnem zborovanju. Ako se pa bodo delegati strinjali s stari imenom, pa naj stari ime ostane, kajti ime nam je postaranska stvar, pa naj se že potem združimo s to ali s tisto organizacijo.

Da se zavzame bodoča konvencija za združitev, posebno ker je lansko leto članstvo glasovalo z nad dvetretinsko večino, naj se sedaj podvzamemo tisti koraki, ki bi se imeli podvzeti, ko bi se imela vršiti izvanredna konvencija. Zato naj se sedaj izreče enoglasno za to. Naše društvo se strinja, da se združi Zapadna Slovanska Zveza z eno ali drugo Jednoto ali Zvezo, samo da jamči vse zavarovalnine tistim, ki so sedaj zavarovani. Da jamči popolno svobodo članstvu vseh prepričan ter da se nadalje jamči, da ko se vršila prva skupna konvencija, da se bo delo članstvu (delegatom), ki bo do zastopali svojo organizacijo na prvem skupnem zborovanju, dovoljenje, da lahko izpremenijo tudi ime organizacije, ako bi tako razmere zahtevale, kar se bo videlo na skupnem zborovanju. Ako se pa bodo delegati strinjali s stari imenom, pa naj stari ime ostane, kajti ime nam je postaranska stvar, pa naj se že potem združimo s to ali s tisto organizacijo.

skrbjeno za slučaj bolezni in smrti. Toda kaj mu hasni smrtnina, ko umrje in nima svojih otrok da bi jim zapustil in tako pa zapusti drugim, sam pa živi v pomankanju. Ali bi se ne dalo tu nekaj ukreniti? Naprimer tako, da član doseže gotovo starost, se mu izplača nekaj na račun smrtnine, ako je potreben. Zakaj bi tega sam ne porabil, mesto da porabijo drugi? Po našem mnenju so v tej organizaciji sami delavci, zato je treba pomisliti, da človek, ki se od mladih let vedno trudi po rudokeh, železovih napravah, ter drugih nezdruživih napravah, dela leta in leta, in kakšen pride na stara leta? Tak, da se komaj premika in ni za nobeno delo. — Zakaj bi se takim revežem ne dalo nekaj na račun smrtnine? — Dosti je takih, ki si niso mogli veliko prihraniti, saj vsak samve, kako je težko kaj prihraniti, koliko si more pošten delavec prihraniti ob sedanjih draginjah in sedanjih plačah. Mnogokrat pa pridejo še druge neprilike v življenju, ki požoro denar in prihranke. So to bolezni ali kakke druge nesreče, prihraniti ni bilo mogoče, ničesar, tako pa bi v svoji starosti tak človek vendar nekaj dobil, čemur bi mu bilo pomagano. — Društvo Cleveland št. 23, se obrača na vse, da bi podvzeli kakorake, da bi se začelo razmišljati, kako bi se pomagalo zaostalim umrlih družin, ki so bili člani zveze. Naprimer: Oče je v tej organizaciji in mora preživljati precej veliko družino, tako da komaj izhaja svojim dnevnim služkom. Tega človeka doleti nesreča, smrt, in cela družina ostane brez vseh sredstev in brez očeta. Kdo jim naj preskrbi vsakdanji živež, sedaj ko so ostali brez vsakih sredstev. S posmrtnino, ki so jo prejeli, so komaj pokrili stroške; nekaj za bolezen, pogrebne stroške itd. Tako ostane cela družina s par centi, na katere je navezana za dolga leta. Kaj jih čaka potem drugača, kot se podati od hiše do hiše, prosit miloščin od društva do društva, od posameznika pa zopet do drugega, ki ima usmiljeno srce, da jim pomaga. Bratje, zakaj bi tudi v tem pogledu nekaj ne ukrenili? Pridejo na dan z idejami, da se bo začelo tudi tukaj s delom. Morda se nam posreči doseči velik uspeh, kajti več ljudi več ve in vsi skupno bomo gotovo našli pot do te prekorišne razrešitve. Če to dosežemo, bomo lahko rekli da je naša organizacija res na koristni podlagi, ki podpira vse svoje člane v vseh zadevah in nesrečah, ki jih dolete ter ne bo nosila samo imena podporne organizacije. — Od naše strani bi nekoliko priporočal sledeče: Da bi se vsi zavzeli, da bi enkrat prišli do svojega dobredelnega zavoda, ker stem ti bilo vsem veliko pomagano. — Akoravno ne moremo doseči tega cilja že sedaj, vendar bi pričeli že lahko razmišljati, kako bi se dalo to uresničiti. Od naše strani bi priporočal ta začetek, da bi se zavzel ves glavni odbor ali pa za to izvoljeni posebni odbor, ki bi imel nalogo za to delovati in poizvedovati, kako bi se najlažje prišlo do zaželenega cilja. Prvič bi tak odbor lahko podvzel potrebne korake pri državi, kjer bi se natančno povedalo, kako bi bilo najlažje priti do cilja, da bi si postavili tak dobredelni zavod, kamor bi prišli vsi taki, ki ne bi bili zmožni preživljati samih sebe. Nadalje bi tam dobile zavestne družine, ki so ostale brez sredstev, otroci umrlih starišev, ki so bili člani te organizacije in bi imeli vsi priti na državane ali mestne stroške. Mi upamo, da bi jim naša država Colorado precej na roklo in celo pomagala postaviti tak dom. Poglejmo državo Michigan. Tu je podpora organizacija, ki je bila še pred desetimi leti manjša kot pa smo mi danes. In kaj imajo danes? Je to ena ekoro največjih podpornih organizacij in ima svoj dobredelni zavod, katerega jim je pomagala zgraditi država. Država je podarila tej organizaciji tudi 100 akrov zemlje za gojenje, in to zemljo obdelujejo oni, ki so že zmožni za lahko delo, in ki družace niso mogli izhajati, ko da so šli v ta dobredelni zavod. — Vsak član jednote ali zveze bi šel rajše v tak zavod kakor pa v državnega, ker so že itak bratje in gotovo žive v boljših medsebojnih odnosih kot pa v državnih prostorih. In morda tudi mi pridemo do take ideje, posebno mi — Slovenci, kjer si bomo potem po svoji postareli. Nič ne more preprečiti nesreče. Oče in mati umrjeta, ter sta bila oba člana te organizacije, otroci pa se razkrope povsed. Nekaterim se slabo godi, drugim zopet bolje. Ako pa bi

prišli v tak zavod, pa bi gotovo imeli lep red in tam bi se jih počevalo v tem in onem in tako bi zrasli, nakar bi šli vsak za svojim kruhom. Marikateri bi se spomnili, da je bil njegov oče v tej organizaciji, ali njegova mati, ki mu nista mogla zapustiti drugega kakor da sta ga pošteno prežive, la, ko sta bila še pri življenju. — Tako se mu ne bo potreba potikati okoli.

Torej bratje, sedaj je čas, da se poprimemo dela in gremo na delo, ker prej ko ga izvršimo, tem bolje bo. Tukaj sem navedel nekaj dobrih idej, kaj je potreba začeti, da se izvrši delo, da nam bo zagotovljen napredek v tem delovanju. Tudi izvršilo se bo, kajti ako se dela, se tudi nekaj naredi, ako pa se ne dela, pa tudi ni ničesar pričakovati. Eden na drugega pa se ne smemo zanašati, ampak vsi kot eden in potem gotovo dosežemo tisto, kar najbolj potrebujemo v bodočnosti. Tukaj bomo vsaj videli, koliko je nekaterim za napredek te organizacije. Tisti, ki je res za napredek, se bo gotovo oglašil ter dal nove navete ter razmišljati, kaj je dobrega in kaj ne. Mi ne želimo, da se vpočeva samo ena ideja od enega, ampak vsi naj nekaj povedo, kaj je potreba ukreniti na šesti redni konvenciji. Pregovor pravi, da brez dela ni jela. Brez muje se čevljev ne obuje. Sedaj gremo na delo in videlo se bo, kaj se da ukreniti, ali morda še spimo vsi i skupaj, z glavnim uradom vred, ker tudi od tam ni nič poslanih, kako bi se ukrenilo za v bodoče.

Naše društvo apelira na vse glavne uradnike, da začnejo nekoliko razmišljati, kako bi se moglo priti do ideje, da bi se vsaj nekoliko pomagalo oddaljenim družinam, da bi zamogla vsa taka društva poslati svoje delegate na konvencijo. Na zadnjem splošnem glasovanju bi glavni odbor lahko nekoliko bolj pojasnil to za devdo, da je jako potrebno, da se glasuje v prid vseh enako in da so upravičeni biti na konvenciji. Gotovo bi bila sprejeta ta predloga, tako pa ni bila, ker ni glavni urad polnoma nič razodel, — kaj pomeni to splošno glasovanje, ki se sedaj vrši, da je Zveza ustanovljena za celih pet Združenih držav in da je tudi potrebno, da ako hočemo, da se tudi po drugih državah ustanavljajo društva in da pristopajo člani k tej jednoti, tako pa, kako bo malo društvo poslalo delegata na konvencijo Ohio, New York, Pennsylvania i. t. d. Pa smo vedno mislili, da bo kaj k temu pripomogel, pa ni polnoma nič. Naše društvo bi začelo kaj razmišljati k temu, pa smo se zanesli na glavni urad, pa

žalobog smo se zmotili. Ako bi mi kaj o tem pisali, pa bi vsak mislil da se sebe delujemo, in zato nismo hoteli. Zato pa zdaj apeliramo da ako more glavni urad k temu pripomo i, da morejo tudi oddaljena društva poslati delegata na konvencijo, čeravno ne morejo pomagati, pa vsaj nekoliko, ker zaradi glavnega urada ni bilo zadnje splošno glasovanje sprejeto, ker ni nič razmišljati potreb za napredek v bodočnosti naše podporne organizacije in kako priti do tega, da se še bolj spoznamo, ker le na ta način se morejo tudi po drugih državah ustanavljati nova društva.

Konec dopisa pozdravljam vse člane in članice ZSZ in jim želim mnogo napredka v tem razmišljanju in v še nadaljnjih novih načrtih za bodočo konvencijo, da nam bo v bodoče zagotovljen napredek.

Louis Mežnar,
blagajnik društva št. 23.

Lahko se vzame — hitro pomaga pri
VNETJU MEHURJA
Vaska pilula
nosil ime
Varnost seponaradi

MATIJA SKENDER
JAVNI NOTAR
Za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler Street
Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni.

Zastupljenje krivičnih in civilnih zadev v sodnih in notarskih uradih. Če imate morda ali mehur, bolečine v kosteh, pritožbo in izčrpanost vam bom kr. Ne čakajte, ker ta bolezen nalez.

Vse možne bolezni zdravim po o. kratkih metod. Kakor hitro opazite da vam preneha življenje, ne čakajte, temveč priteite in jaz vam ga bom opet povrnil.

Hipnotizem ali vodno kloro zdravim v 30 urah in ticer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, zdravim s gotovostjo.

Revmatismem, trganje, bolečine o. okline artritide, skrofulo in druge ko. bolezni, ki nastanejo vsled neštete arvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo to. mače, da vas razumejo. Jaz imam že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: od delavnih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 6.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Izstavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenici, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudo naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz Hrvaške, Dalmacije, Istre, Gorike in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik

ZASTAVE
VICTOR NAVINSEK, 331 Grove St., CONEMAUGH, PA.

ŽENSKA VOJNA.

Egrodvinaki roman. — Francoski spisatelj Aleksander Dumas.

Na "Glas Naroda" priredil G. F.

106

(Nadaljevanje)

Devetindeseto poglavje.

Oba vojna jetnika sta bila nastanjena v dveh sobah iste trdnjave. Ti dve sobi sta se stikali ter se nahajali v pritličju. Pritličje jetnišnice pa se je lahko smatralo za tretje nadstropje. Ječe se ne pričenjajo, kot navadne hiše, pri tleh.

Vsaka vrata sta bila zaščitena od posebnih izbranih mož iz garde princezinje. Ljudska množica, ki je videla vse te obširne priprave, ki so ugajale osveteljivosti, se je počasi razkropila, kakor hitro se je izvedelo, da sta bila Canolles in Canvignac odvedena na varno. Straže pa so bile bolj postavljene za to, da obvarujejo jetnika pred ljudskim rdom, kot da preprečijo beg obeh jetnikov.

Ker ni mogel narod ničesar več videti, se je povsem naravnost obrnil proti mestu, kjer se izvrševalo smrtne obsodbe, proti esplanadi. Besede, katere je izrekala princezinja skozi okno posvetovalnice, so se kot blisk razširile po mestu. Vsakdo si jih je razlagal na svoj način.

Jasno pa je bilo vsem, da se bo še v isti noči ali najpozneje zjutraj odigral krvav prizor, po katerem so hrepeneli živalski instinkti družali.

Skozi celo noč je trajalo vrvenje in narod sploh ni šel spat. Od časa do časa je bilo čuti krike:

— Smrt jetnikoma! Osveto za Richona!

Kricanje, katero je čula s ceste, je motilo gospo de Cambes v njenih molitvah. Šla je k oknu ter s strahom opazovala te ljudske množice, ki so bile bolj podobne divjim zverem kot pa ljudem, kajti hotele so videti kri.

Iz svojega okna je videla Claire preko streh tudi na trdnjavo in v to smer so se obračali skoro vsi njeni pogledi. Vedela je, da je za obzidjem te trdnjave Canolles.

Od časa do časa pa je vendar vrgla svoj pogled na cesto in ko je videla razpaljene obraze ljudi se je stesla.

O, si je rekla Claire, — čeprav mi hočejo to prepovedati, jaz ga moram videti, moram prodreti do njega. Nemogoče mi je ostati brezdelna, dočim on mogoče hrepeni po meni. Nemogoče mi je preživeti celo noč v takim strahu in taki negotovosti. Hočem zopet moliti k Bogu, mogoče me bo razsvetlil.

Zopet je pokleknila ter pričela moliti in sicer tako iskreno, da bi gotovo omeščala celo princezinjo, če bi jo mogla slednja videti in čuti.

— Joz ne grem, ne grem, — je rekla, — Vidim, da mi je nemogoče priti tjakaj.

Divjanje ljudske množice na ulicah je postajalo vedno večje in to jo je navdajalo s takim strahom, da je skrila svojo glavo v blazino molitvenika, pred katerim je klečala.

Tedaj pa so se odprla vrata in ne da bi ga ona slišala, je vstopil mož, ki je obstal za trenutek na pragu ter uprl pogled ljubeznivega sočutja nanjo. Ko pa je videl, da se ne premakne, je stopil bližje ter položil svojo roko na njeno rame.

Claire je preplašena dvignila glavo ter vzklila:

— Gospod Lenet. Gospod Lenet, vi me torej niste zapustili!

— Ne, moja draga. Mislim sem, da niste še zadostno pomirjena, ter bil tako drzen, da sem prišel k vam v namenu, da vas vprašam, če vam morem biti v kakem oziru na razpolago.

— Moj dragi gospod Lenet, kako dobri ste in kako zelo sem vam hvaležna! — je vzklila Claire.

— Vse kaže, da se nisem motil, — je rekel Lenet. — Moj Bog, človek se redkokdaj zmoti, če pomisli, da trpe Tvoja bitja, — je dostavil z ožnim usmevom.

— Da, da, gospod. Resnico govorite.

— Ali niste dosleghi vsa, kar ste želeli, madama? Priznam, da celo več kot sem si drznil pričakovati.

— Sveta, a...

— A... Razumem. Kaj ne, strah vas je videti veselje te ljudske drhali in sočutje vzbuja v vas usoda onega drugega nesrečnega, ki bo moral umreti mesto vašega ljubčka?

Claire se je dvignila ter zrla nekaj trenutkov nepremično v Leneta, ki je stal pred njo. Nato pa je pritisnila svojo ledeno roko na čelo poroščeno z zngjem ter rekla:

— Oprostite mi, ali pravzaprav, proklinjajte me, kajti v svoji sebičnosti nisem mislila na to. Ne, Lenet, priznam vam v vsej ponižnosti svojega srca, da veljajo vsi ti strahovi, vse te prošnje in molitve onemu, ki bo ostal pri življenju. Vsa zaposlena s svojo ljubeznijo sem popolnoma pozabila na onega, ki bo moral umreti.

Lenet se je žalostno nasmehnil ter odvrnil:

— Da, tako mora biti, kajti to tiči v človeški naravi. Mogoče je sebičnost posameznika blagor skupnosti. Vsakdo potegne krog sebe in v svojem krog z mečem. Madama, izpovejte se do konca. Priznajte odkritosrečno, da komaj čakate na trenutek, ko bo nesrečen podlegel svoji usodi, kajti le s svojo smrtjo bo ta nesrečen zagotovil vašemu ljubčku življenje.

— O, Lenet, prisegam vam, da nisem mislila še tako daleč. Ne silite pa mojega duha, da se mudi pri tem, kajti jaz ga ljubim tako zelo, da ne vem, kaj vse sem v stanu želeli v blaznosti svojega duha.

— Ubogo dete, — je rekel Lenet z izrazom največjega sočutja.

— Zakaj niste vsega tega že prej povedali?

— Moj Bog, vi me strašite. Ali je prepozno, ali ni še popolnoma rešen?

— On je, kajti gospa princezinja je dala svojo besedo, a...

— Kaj a?

— A človek ni nikdar gotov nobene stvari na svetu in tudi vi, ki ga smatrate rešenim kot jaz, se jočete mesto da bi se veselili.

— Jaz se jočem, ker ga ne morem obiskati, prijatelj moj, — je rekla Claire. — Pomislite, da mora čuti ta šum in da mora vrjeti v nevarnost, ki ga obdaja. Pomislite, da me lahko obdolži mlačnosti in izdajstva. V resnici, če bi princezinja vedela, koliko trpim, bi imela usmiljenje z menoj.

— Dobro, vikomtesa, vi ga morate videti...

— Videti? To je nemogoče. Vi veste, da sem prosila princezinjo za tozadevno dovoljenje in da mi je bila prošnja odbita.

— Jaz vem ter sem odobral to v notranjosti svojega srca, a ljubim temu...

— In kljub temu me pozivljate na nepokorščino! — je vzklila Claire presenečena ter uprla v Leneta tako oster pogled, da je slednji povesil oči.

— Jaz sem star, draga vikomtesa, — je odvrnil, — in nezaupen ravno raditega, ker sem star. Ne pri tej priliki, kajti beseda prin-

cesinje je sveta: — Le en izmed jetnikov bo umrl — je rekla. V teku dolgega svojega življenja pa sem si vzela geslo, da se mora človek vedno poslužiti prilike, ki se mu radi. Obiščite svojega zaročenca, verujte mi, obiščite ga.

— Prisegam vam, da me strašite, Lenet, — je vzklila Claire.

— To ni moj namen. Ali bi vam bilo mogoče ljubše, če bi vam svetoval, naj ga ne obiščete? Brez dvoma bi me bolj zmerjali, če bi prišel ter vam svetoval nekaj ravno nasprotnega, kar vam svetujem sedaj.

— Da, priznavam. Vi pa govorite o tem, da naj ga vidim. To je bila moja edina, srčna želja. To je bil predmet moje molitve k Bogu, ko ste prišli vi. Ali pa ni to nekaj nemogočega?

— Ali je kaj nemogočega za žensko, ki je zavojevala trdnjavo Saint George? — je odvrnil Lenet smehljaje.

— Ah, že dve uri iščem sredstvo, da prodrem v trdnjavo, — je rekla Claire, — a dosedaj nisem mogla še ničesar najti.

— In kaj mi daste, če vam nudim jaz to sredstvo?

— Ah, dam vam roko onega dne, kom bom stopila z njim pred oltar, da se poročim z njim.

— Hvala, dete moje, v resnici. Ljubim vas kot oče. Hvala.

— Sredstvo, sredstvo!

— Tukaj je, Prosim sem princezinjo za spremnico v namenu, da imam pogovor z jetnikom. Če bi bilo mogoče rešiti kapitana Canvignaca, bi jaz rad tega človeka pridobil za našo stvar. Sedaj pa je za spremnico brez koristi, ker ste ga obsodili na smrt vsled svojih priporočil za Canollesa.

Claire se je stresla.

— Vzemite torej ta list, — je nadaljeval Lenet, — kajti, kot vidite, ni zapisana nobena imena.

Claire je vzela papir ter čitala:

Jetnik trdnjave bo dovolil onemu, ki bo prinesel ta list, pol ure trajajoč pogovor z onim jetnikom, katerega hoče videti.

Claire Clemence de Conde.

— Ali imate možko obleko? — je vprašal Lenet.

— Da, — je odvrnila Claire.

— Oblecite jo in poslušajte se te spremnice.

— Ubogi častnik, — je mrmrala Claire, ki se ni mogla iznebiti misli na Canvignaca. — Usmrčen na mestu Canollesa!

(Dalje prihodnje.)

Smrtna kosa.

Na Sp. Poljskavi je dne 13. aprila umrl Frane Heber, vpokojeni župnik.

P. Rajnerij Kokalj, zlatomašnik, je umrl v ljubljanskem franciskanskem samostanu v 81. letu starosti.

Na Čatežu je umrl Fr. Meglen. Zadel ga je mrtvoud.

V Kolenči vasi je umrl Janez Nose, star 79 let. Bil je kot dolgoletni trgovec s kokošmi in jajci

za Trst znan po vsej Dolenjski pod imenom Suštarski Janez. Bil je tudi edini volilec 28. novembra, da se je moral z vozom peljati na volišče.

V Vinčarju pri Škofji Loki je umrl posestnik Janez Grohar. Pokojnik je bil skrben gospodar in mestni občinski odbornik.

V Brezicah se je smrtno ponesrečil načelnik gasilnega društva Haller. Prišel je po nesreči pod vlak in je bil takoj mrtev.

NOVE COLUMBIA PLOSČE po 85c.

Slovenska.	E4232) Drummer's parade marš.	Miller daughter of the forest.
E4688) Mil svoteček, petje.	E4988) Radecki marš, voljaška.	Oesterreich militär marš.
E4689) Napred zastave slava.	E7400) 92 Regiment, marš.	Grandad marš, voljaška.
E4690) Na tujih tleh, petje.	E7401) 92 Regiment, marš.	Hoch vom Döckstein marš.
E4691) Ko bi moj ljubi vedel.	E7402) 92 Regiment, marš.	Stalder marš, voljaška.
E4692) Še enkrat te objamem.	E7403) 92 Regiment, marš.	Hop, hop, Schneltpolka.
E4693) Sedajno kjo, petje.	E7404) 92 Regiment, marš.	Beautiful Girl, polka.
E4694) Hausmusik (v teatru).	E7405) 92 Regiment, marš.	Sky Rocket G-lop.
E4695) Špela pečkno jedla, šaljiva.	E7406) 92 Regiment, marš.	Auf der Alm, valcer.
E4696) Špela in Mica in Doma!	E7407) 92 Regiment, marš.	Postillon marš, voljaška.
E4697) Zaljubljen se je v rabe, šaljiva.	E7408) 92 Regiment, marš.	Na zdravni pohod, marš.
E4698) Društveni skladci v Clevelandu.	E7409) 92 Regiment, marš.	Jeste se ne vidim, marš.
E4699) Od kod je špela doma, šaljiva.	E7410) 92 Regiment, marš.	
Nemška voljaška odoba.		
E4700) Rosegger marš, voljaška.		
E4701) Aus dem Hochgebirg, valcer.		

Po dolgem času smo dobili prave nemške plošče, voljaška godba prve vrste, krasni voljaški marši in valcerji. Dobili smo jih par tisoč. Pravi glasni Columbia gramofoni od \$30.00 do \$75.00. Cenik v vseh jezikih vam pošljemo brezplačno. Ko naročite blago, nam dajte točen expressni naslov, da blago prej dobite. Naročbo in denar (money order) pošljite na:

IVAN PAJK, Columbia Gramofon Dept. 24 Main St., Conemaugh, Pa.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.	Ne v Ameriko.	Šesti del	1.25
Hitri računar .55		Gledališka igra.	
Nemški abecednik .35		Revtšek Andrejček .50	
Nemško-angleški tolmač .60		Zemljevidi.	
Pravilo dostojnosti .30		Združenih držav .15	
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan .150		Kranjske dežele .10	
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol) .400		Zemljevid Evrope .30	
Slovensko-nemški slovarček .100		Velika stenska mapa Evrope .250	
Zabavne iz razne druge knjige.		Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska vsaki po .35	
Amerika in Amerikanci .500		Molitveniki.	
Knjiga za lahkomišelnice (judi, spisal I. Cankar 1.75		Rajski Glasovi, v platno vezano .90	
Pet tednov v zrakoplovu 2.00		v usnje vezano 1.80	
Doti z orožjem .50		v kost vezano 1.70	
Zbrani spisi Jakob Aleševce		3veta Ura, v platno vezano 1.00	
Kako sem se jaz likal.		v usnje vezano 2.00	
Prvi del .125		v kost vezano 1.80	
Drugi del .125			
Tretji del .100			
Ljubljanske slike.			
Četrti in peti del .150			

Opomba: Naročilo je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

VARILLO NA VESELICO,

katero priredi pečlarski klub v nedeljo 15. maja na Albert Folkensovi farmi ob Country Club Road, Washington, Pa. Začetek ob 2. uri popoldne. Ker bo ta veselica v tej okolici prva v letošnji sezoni, zatorej vljudno vabimo vse tujakinske rojake in iz okolice, da se mnogobrojno vdeležijo. Zabave bo v izobilju. Za vsestransko postrežbo bo skrbel Veselični odbor.

NAPRODAJ

več manjših farm od 10 do 50 akrov v bližini premogokopa in tovarn. Najbolje se izplača kokejereja in zelenjava. Pišite, kakšno želite in koliko morete takoj plačati. — GEO. SHALTZ, 415 Euclid Ave., Akron, Ohio.

Kje je JANEZ PENKO? Pri nas ima pisano od svojih iz St. Petra na Krasu. — Uprava Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (10-11-5)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat JOŽEF VIČIČ, doma iz Zarečja na Notranjskem. Prosim, če kdo izmed rojakov ve za njega, naj mi blagovoli naznaniti njegov naslov, ali če pa sam čita ta oglas, naj se mi nemudoma oglasi. — John Vičič, Box 22, Davis, W. Va. (11-12-5)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjamo sorodnikom in znancem žalostno vest, da je 1. maja po šest tednih mučne bolezni preminula naša draga mati

JERA GABROŠEK, roj. Kaučič.

Ranjka mati je prišla pred nekaj 7 meseci iz stare domovine v nadi, da vidi svoje drage ter živi med njimi, ker vojne hrupa je bilo dovolj, ali usoda je hotela drugače.

Ranjka mati je bila doma z Vrhnike ter dvoda 20 let. Tukaj zapušta 4 sine in 2 hčeri, v stari domovini pa enega sina, ki se nahaja pri vojakihi.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom lepo zahvalimo vsem, ki so nam stali na strani v urah žalosti in za vence, kot Lekšan in sestra Josie; nadalje pogrebcem rojakom, ki so dali svoje avtomobile, kot L. Mezič, F. Debevec in Dr. Gerbec; nadalje se zahvaljujemo Slovincem v Detroitu, Mich., kot družinam Tišler in Božič ter ostalim za vence in brzojavno sožalje.

Zahlujoči ostali: John, Frank, Charley, Joseph in Cyril Gabrošek, sinovi. Frances, omožena Pertancel, Jerca, omožena Lekšan, hčeri.

Barberton, O., 5. maja 1921. (11-12-5)

†

NAZNANILO. Z žalostnimi črkami naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je dne 3. maja ob 9. uri zjutraj nesreča doletela

FRANKA BARBIŠ.

Isti dan ob 6. uri zvečer je umrl v bolnišnici v mestu Elkins, W. Va. Pogreb se je vršil dne 6. maja ob 9. uri zjutraj.

Omenjeni Frank Barbiš je bil star 24 let, doma iz Šembij pri Knežaku na Notranjskem. Pred 5. meseci je prišel iz stare domovine na Rentonu, Pa., zapuščena enega bratrance, v Veroni, Pa., dva bratrance in eno sestrično, na Elku, W. Va., enega bratrance; v stari domovini zapuščena očeta, mater, dva brata in dve sestre, v vojnem vjetništvu v Rusiji pa enega brata.

Naj v miru počiva in lahka mu bodi ameriška zemlja!

J. Verh. A. Malečkar. Cheat Bridge, W. Va., 8. maja 1921. — Camp 54, Box 3.

Dospelo je novo suho grozdje.

Muškatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov \$10.—

Cipar grozdje največje in najsladkeje jagode, boksa 50 funtov \$10.—

Malo črno grško grozdje, zelo tovr \$10.—

Podlito 32. na račun vsake bokse ki naročite in pošlji bomo takol.

BALEK IMPORTING CO. 51-53 Cherry St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PŘIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

ROCHAMBEAU	14. maja	—	Havre	CANOPIC	17. junija	—	Genoa
OLYMPIA	14. maja	—	Cherbourg	KRONLAND	18. junij	—	Havre
KRONLAND	14. maja	—	Cherbourg	LA SAVOIE	18. junij	—	Havre
CALABRIA	17. maja	—	Trst	ROCHAMBEAU	18. junij	—	Havre
POCAHONTAS	19. maja	—	Genoa	AMERICA	22. junij	—	Cherbourg
FINLAND	21. maja	—	Cherbourg	FINLAND	25. junij	—	Cherbourg
LA SAVOIE	21. maja	—	Havre	COLUMBIA	28. junij	—	Trst
ARGENTINA	24. maja	—	Trst	RENCARIA	30. junij	—	Cherbourg
AQUITANIA	24. maja	—	Cherbourg	POCAHONTAS	30. junij	—	Genoa
ZEELAND	24. maja	—	Cherbourg	LA FAYETTE	2. julij	—	Havre
AQUITANIA	28. maja	—	Cherbourg	ZEELAND	2. julij	—	Cherbourg
LA LORRAINE	28. maja	—	Havre	AQUITANIA	5. julij	—	Cherbourg
PRES. WILSON	28. maja	—	Havre	LA LORRAINE	8. julij	—	Havre
REGI. d'ITALIA	28. maja	—	Genoa	ADRIATIC	6. julij	—	Cherbourg
ZEELAND	1. junij	—	Cherbourg	FRANCE	7. julij	—	Havre
ADRIATIC	1. junij	—	Cherbourg	PRES. WILSON	9. julij	—	Trst
P. MATOICA	2. junij	—	Genoa	CRETE	12. julij	—	Genoa
OLYMPIC	4. junij	—	Cherbourg	MAURETANIA	14. julij	—	Cherbourg
FINLAND	4. junij	—	Cherbourg	LA SAVOIE	14. julij	—	Havre
PESARO	4. junij	—	Genoa	P. MATOICA	14. julij	—	Genoa
PANNONIA	4. junij	—	Trst	LAPLAND	16. julij	—	Cherbourg
LA FAYETTE	4. junij	—	Trst	ARGENTINA	21. julij	—	Trst
ROUSILLON	7. junij	—	Havre	SAXONIA	21. julij	—	Cherbourg
LA TOURNAI	7. junij	—	Havre	AMERICA	23. julij	—	Cherbourg
MAURETANIA	9. junij	—	Cherbourg	ROCHAMBEAU	21. julij	—	Havre
SAXONIA	9. junij	—	Cherbourg	PARIS	27. julij	—	Havre
LAPLAND	11. junij	—	Cherbourg	FINLAND	28. julij	—	Cherbourg
SEI FEDERE	11. junij	—	Trst	WASHINGTON	31. julij	—	Cherbourg
AQUITANIA	14. junij	—	Cherbourg	HELVETIA	11. avg.	—	Trst

Glade sem za vsake izlete in vse druge izlete, obrnite se na uradno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York